

Na temelju članka 48., članka 31. stavak (1) i članka 36. stavak (2) Zakona o porezu na dohodak („Službene novine Federacije BiH“, broj 10/08), federalni ministar financija - federalni ministar finansija, d o n o s i

P R A V I L N I K

O PRIMJENI ZAKONA O POREZU NA DOHODAK

I. OSNOVNE ODREDBE

1. Uvodna odredba

Članak 1.

(1) Ovim pravilnikom detaljnije se propisuje primjena odredaba Zakona o porezu na dohodak (u daljem tekstu: Zakon), način utvrđivanja oporezivog dohotka, način utvrđivanja godišnje porezne osnovice, način obračunavanja i plaćanja poreza na dohodak, kriteriji plaćanja poreza na dohodak od samostalnih djelatnosti u godišnjem paušalnom iznosu, oblik i način vođenja porezne kartice, oblik i način popunjavanja poreznih prijava i drugih evidencija, oblik i sadržaj poslovnih knjiga i evidencija na temelju kojih se utvrđuje dohodak od samostalnih djelatnosti, način obračuna ubrzane amortizacije, oblik i sadržaj evidencija o dobitcima koji se daju u nagradnim igrama i igrama na sreću i dr.

(2) Sastavni dio ovog pravilnika su obrasci: Zahtjev za izdavanje porezne kartice PK-1001, Porezna kartica PK-1002, Obračunski list plaća OLP-1021, Godišnje izvješće o ukupno isplaćenim plaćama i drugim osobnim primitcima GIP-1022, Akontacija poreza po odbitku za povremene samostalne djelatnosti AUG-1031, Akontacija poreza po odbitku na prihode od drugih samostalnih djelatnosti ASD-1032, Prijava poreza na dohodak od ulaganja kapitala, dobitke nagradnih igara i igara na sreću i porez po odbitku nerezidenata na prihode od povremenog obavljanja samostalne djelatnosti PDN-1033, Prijava poreza na prihod od imovine i imovinskih prava PIP-1034, Knjiga prihoda i rashoda KPR-1041, Knjiga prometa KP-1042, Popisna lista dugotrajne imovine PLDI-1043, Evidencija potraživanja i obveza EPO-1044, Godišnja prijava poreza na dohodak GPD-1051, Godišnja prijava dohotka od zajedničkog obavljanja samostalne djelatnosti GPZ-1052, Specifikacija za utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti SPR-1053 i Pregled prihoda i rashoda od iznajmljivanja nepokretne imovine PRIM -1054.

2. Porezni obveznik

Članak 2.

(1) Porezni obveznik poreza na dohodak je fizička osoba iz članka 2. Zakona.

(2) Porezni obveznik je i nasljednik za sve porezne obveze koje proističu iz dohotka što ga je ostavitelj ostvario do svoje smrti, do vrijednosti naslijeđene imovine. Dohodak ostavitelja utvrđuje se na temelju prijave koju podnosi nasljednik ili na temelju procjene Porezne uprave Federacije BiH (u daljem tekstu: Porezna uprava).

3. Predmet oporezivanja

Članak 3.

(1) Predmet oporezivanja je dohodak koji fizička osoba iz članka 2. Zakona ostvari tijekom poreznog razdoblja iz svih izvora utvrđenih člankom 4. Zakona, a koji čini razliku između ostvarenih prihoda koji se, u smislu odredbi Zakona, smatraju oporezivim приходima i rashoda koji se kao nužni za ostvarenje tih prihoda, mogu odbiti.

(2) Sukladno članku 14. stavak (1) Zakona, predmet oporezivanja su i svi prihodi od nesamostalne i/ili samostalne djelatnosti, kao i po osnovu imovine i imovinskih prava, ostvareni u novcu i / ili u stvarima i / ili uslugama, po osnovu obavljanja neregistrirane djelatnosti (radom na crno ili obavljanjem samostalne djelatnosti bez odobrenja nadležnog organa).

(3) Kod utvrđivanja osnovice za oporezivanje prihoda iz stavka (2) ovog članka, rashodi koje je imala fizička osoba koja je te prihode ostvarila, ne mogu se odbiti.

II. OPĆA NAČELA UTVRĐIVANJA DOHOTKA I OPOREZIVOG DOHOTKA

1. Prihodi koji se ne smatraju dohotkom

Članak 4.

(1) Sukladno s točkom 3) članka 5. Zakona, dohotkom se ne smatraju potpore i drugi primitci, osim plaće, koji se stječu po osnovu:

- Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji;
- Zakona o pravima razvojačenih branitelja i članova njihovih obitelji;
- Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih obitelji;
- Zakona o pravima ratnih vojnih invalida i civilnih žrtava rata.

(2) Sukladno s točkom 11) članka 5. Zakona, prihodi uposlenika po osnovu naknada koje su regulirane kolektivnim ugovorima, ne smatraju se dohotkom do iznosa utvrđenog općim aktom poslodavca, Općim kolektivnim ugovorom, odnosno granskim kolektivnim ugovorom.

2. Prihodi na koje se ne plaća porez na dohodak

Članak 5.

Sukladno s točkom 5) članka 6. Zakona, porez na dohodak ne plaća se na nagrade koje primaju članovi Akademije znanosti i umjetnosti Bosne i Hercegovine, kao i nagrade koje fizička osoba primi po osnovu tehničko-tehnološke inovacije.

3. Osnovica poreza na dohodak

Članak 6.

(1) Osnovicu poreza na dohodak iz članka 7. stavak (1) Zakona čine svi oporezivi dohotci, osim onih iz stavka (2) ovog članka, koje rezidentni porezni obveznik ostvari tijekom poreznog razdoblja iz jednog ili više izvora utvrđenih člankom 4. Zakona, i to:

- 1. dohodak od nesamostalne djelatnosti
- +
- 2. dohodak od samostalne djelatnosti
- +
- 3. dohodak od imovine i imovinskih prava
- +
- 4. dohodak od ulaganja kapitala
- +
- 5. dohodak od učešća u nagradnim igrama i igrama na sreću
- =
- ukupan dohodak
-
- 1. preneseni porezni gubitak iz članka 26. Zakona
-
- 2. osobni odbitak sukladno članku 24. Zakona
- =
- porezna osnovica

(2) U poreznu osnovicu ne uključuju se oporezivi dohotci na koje je porez na dohodak obračunat i naplaćen po odbitku tijekom poreznog razdoblja, a koji se u smislu članka 27. stavak (6), članka 32. st. (2) i (3), članka 33. stavak (3) i članka 34. stavak (2) Zakona, smatraju konačnom poreznom obvezom, kao ni dohodak ostvaren obavljanjem samostalne djelatnosti na koji se, sukladno članku 31. Zakona, porez plaća u paušalnom iznosu.

4. Načelo blagajne

Članak 7.

(1) Pri utvrđivanju oporezivog dohotka prihodi i rashodi utvrđuju se prema načelu blagajne.

(2) Prema načelu blagajne u obzir se uzimaju samo oni prihodi i rashodi koji su doveli do promjene stanja u blagajni (iznos gotovine, stanje na bankovnom računu i

sl.). Prihodi se smatraju primljenim kada porezni obveznik njima može raspolagati. Rashodi se smatraju nastalim u času kada su umanjili prihod obveznika.

(3) Novčani iznos prihoda i rashoda u stvarima utvrđuje se prema tržišnoj vrijednosti. Tržišna vrijednost je cijena koja bi se ostvarila pri prodaji uobičajenom poslovnom prometu.

(4) Iznimno, načelo blagajne ne odnosi se na:

1. rashode za nabavu dugotrajnih gospodarskih dobara koji su uneseni u popis dugotrajne imovine i isti se ne odbijaju odmah, već putem godišnjih otpisa (amortizacije);

2. rashode za stjecanje kapitalnih potraživanja (potraživanja po osnovu zajmova, vrijednosni papiri i dr.) koji se kod utvrđivanja dohotka ne mogu odbiti;

3. rashode nastale otplatom kredita, a koji se u ovom slučaju mogu odbiti samo u visini plaćenih kamata;

4. prihode i rashode koji su načinjeni za račun i u ime treće osobe (prolazne stavke i sl.).

III. UTVRĐIVANJE DOHOTKA OD NESAMOSTALNE DJELATNOSTI

1. Nesamostalna djelatnost

Članak 8.

(1) Nesamostalnom djelatnošću po osnovi koje se ostvaruju prihodi u smislu članka 10. Zakona, smatra se djelatnost u kojoj uposlenik obavlja djelatnost po uputama poslodavca.

(2) Za odlučivanje o tome da li se radi o nesamostalnoj ili samostalnoj djelatnosti odlučujuća je cjelovita slika međusobnih odnosa, s tim da nesamostalnu djelatnost karakteriziraju slijedeće činjenice:

- poslodavac određuje vrstu, mjesto i vrijeme rada,
- poslodavac stavlja na raspolaganje uposleniku sredstva za rad (npr. poslovni prostor sa opremom, radnu odjeću, potreban materijal i dr.),
- poslodavac snosi poslovne izdatke za uposlenika (putne troškove, dnevnice, terenski dodatak, naknada za odvojeni život i dr.),
- poslodavac uposleniku isplaćuje redovitu plaću,
- poslodavac snosi isplate naknada za obavljanje nesamostalne djelatnosti i za vrijeme odmora i bolesti uposlenika,
- uposlenik pri obavljanju djelatnosti koristi samo svoju sposobnost (fizičku ili umnu) a ne i kapital,
- uposlenik je obavezan da ima određeni učinak ali ne i određeni uspjeh.

2. Poslodavac

Članak 9.

(1) Poslodavci su pravne ili fizičke osobe koje upošljavaju fizičke osobe i koje im za rad isplaćuju naknadu.

(2) Obveze poslodavca imaju i:

- isplatitelji dohotka od druge samostalne djelatnosti iz članka 12. stavak (4) točka 1) Zakona,
- porezni obveznici rezidenti koji su uposleni u diplomatskom ili konzularnom predstavništvu strane države ili međunarodnoj organizaciji koja ima diplomatski imunitet,
- porezni obveznici koji dohodak izravno ostvaruju iz inozemstva.

3. Uposlenik

Članak 10.

(1) Uposlenici su fizičke osobe koje obavljaju nesamostalnu djelatnost i koje po toj osnovi ostvaruju prihode.

(2) Članovi zastupničkih organa svih razina vlasti i lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija) u dijelu dohotka koji ostvaruju po osnovi tih djelatnosti, oporezuju se kao uposlenici.

4. Prihodi od nesamostalne djelatnosti

Članak 11.

(1) Prihodima od nesamostalne djelatnosti smatraju se svi primitci uposlenika koje on ostvari po osnovu rada, bez obzira pod kojim nazivom ili u kojem obliku su isplaćeni.

(2) Prihodima od nesamostalne djelatnosti u smislu članka 10. stavak (2) Zakona smatraju se i:

1. prihodi za rad ili usluge obavljene izvan redovnog radnog vremena (prekovremeni rad, noćni rad dežurstvo i sl.),
2. prihodi koje uposleniku isplati treća osoba sa ili bez dogovora sa poslodavcem (provizije, popusti, napojnice, nagrade i sl.) i svi drugi prihodi koje uposlenik ostvari od treće osobe po osnovi obavljanja nesamostalne djelatnosti za poslodavca,
3. naknade isplaćene za rad koji kod poslodavca tijekom mjeseca ne traje dulje od 10 dana ili 80 sati i koje iznose najviše 250,00 KM.

Članak 12.

(1) Koristima iz članka 10. stavak (3) Zakona smatraju se primanja uposlenika u stvarima i uslugama koja se mogu izraziti novčano.

(2) Vrijednost primitaka u stvarima i uslugama iz stavka (1) ovog članka utvrđuje se prema tržišnoj vrijednosti sa uračunatim porezom na dodanu vrijednost u mjestu davanja stvari, odnosno izvršenja usluga.

(3) Koristima u smislu stavka (1) ovog članka smatra se i preuzimanje i izmirivanje porezne obveze uposlenika od strane poslodavca.

(4) Kod slučaja primitka stvari ili usluga uz cijenu koja je niža od tržišne, poslodavac mora utvrditi razliku između tržišne cijene i cijene koju je platio uposlenik. Razlika između tržišne cijene i cijene koju je platio uposlenik smatra se prihodom od nesamostalne djelatnosti.

Članak 13.

(1) Kod korištenja nekretnina vrijednost prihoda čini iznos zakupnine prema tržišnim cijenama u mjestu gdje se nekretnine nalaze.

(2) Kod korištenja vozila prihod se utvrđuje prema opsegu stvarnog korištenja vozila u privatne svrhe prema evidenciji o prijeđenoj kilometraži na način da se pređena kilometraža umnožava s 20% prosječne cijene naftnih derivata po prijeđenom kilometru.

(3) Kod korištenja kredita uz kamatnu stopu ispod visine prosječne godišnje kamatne stope koje daju banke, vrijednost prihoda se utvrđuje u visini razlike kamata obračunatih primjenom prosječne kamatne stope i ugovorene beneficirane kamatne stope.

(4) Kod ugošćavanja, vrijednost prihoda se utvrđuje prema tržišnim cijenama u mjestu ugošćavanja.

(5) Podatci o prihodima po osnovi koristi unose se u obračunski list plaća uposlenika i druge propisane evidencije koje je poslodavac dužan voditi.

5. Prihodi koji ne ulaze u dohodak od nesamostalne djelatnosti

Članak 14.

Prihodi koji ne ulaze u dohodak od nesamostalne djelatnosti i koji ne podliježu oporezivanju su:

1) naknade troškova službenog putovanja i to:

a) dnevnice za službena putovanja u zemlji i inozemstvu, prema Odluci o visini dnevnica za službeno putovanje za proračunske korisnike u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 50/07 i 10/08),

s tim da se dnevnice u zemlji umanjuju za 30% u slučaju kada je osigurana besplatna ishrana, sukladno Uredbi o naknadama troškova za službena putovanja („Službene novine Federacije BiH“, br. 75/04, 43/07 i 3/08),

- b) troškovi prijevoza na službenom putovanju u visini stvarnih troškova,
- c) troškovi noćenja na službenom putovanju u visini stvarnih troškova u hotelu, izuzev hotela de luxe kategorije,
- d) naknada za korištenje privatnog automobila u službene svrhe u visini 20% cijene 1l utrošenog goriva po prijeđenom kilometru.

2) naknade ostalih troškova uposlenicima i to:

- a) naknada troškova prijevoza na posao i s posla u visini koštanja cijene karte gradskog, prigradskog ili međugradskog prijevoza, a u slučaju korištenja vlastitog automobila suglasno unutarnjim aktima u visini od 20% od cijene 1l goriva po prijeđenom kilometru na odobroj relaciji od mjesta stanovanja do mjesta rada, a najviše do iznosa cijene jedne i po mjesečne karte u javnom prometu na odobroj relaciji,
- b) naknada za ishranu tijekom rada (topli obrok) u visini do 2% od prosječne neto plaće u Federaciji prema zadnjem statističkom objavljenom podatku,
- c) naknada za smještaj rukovodećih državnih službenika pod uvjetima iz članka 23. Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće ("Službene novine Federacija BiH", br. 34/04, 56/04, 68/05 i 33/06), u visini 300,00 KM mjesečno, i na ime troškova odvojenog života 50% od prosječne mjesečne plaće ostvarene u Federaciji, prema zadnjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku,
- d) naknada za smještaj rukovodilaca federalnog organa izvršne vlasti (premijera, zamjenika premijera i ministara Vlade Federacije BiH), pod uvjetima iz čl. 27. i 28. Uredbe iz prethodne točke, u visini od 500 KM mjesečno, i na ime troškova odvojenog života 70% od prosječne mjesečne plaće ostvarene u Federaciji, prema zadnjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku,
- e) naknada za rad na terenu (terenski dodatak) pod uvjetom da se rad obavlja van mjesta uposlenja i da traje duže od 20 dana neprekidno, i to:
  - 20% od iznosa propisane dnevnice, ako su na terenu osigurani smještaj i ishrana od strane poslodavca;
  - do visine propisane dnevnice ako je na terenu osiguran samo smještaj;
  - do 70% iznosa propisane dnevnice, ako je na terenu osigurana samo ishrana.
- f) regres za godišnji odmor u visini prosječne neto plaće u Federaciji u zadnja tri mjeseca prije isplate ili u visini 70% plaće uposlenika utvrđene rješenjem o plaći, isplaćene u zadnja tri mjeseca,
- g) otpremnina prilikom odlaska u mirovinu u visini šest neto plaća uposlenika

koje su mu isplaćene u prethodnih šest mjeseci ili šest prosječnih neto plaća u Federaciji prema zadnjem statističkom podatku, ako je to povoljnije za uposlenika, kao i otpremnina koja se isplaćuje kod prestanka radnog odnosa zbog tehnološkog viška, najmanje u visini jedne trećine prosječne mjesečne plaće isplaćene uposleniku u zadnja tri mjeseca prije prestanka ugovora o radu, za svaku navršenu godinu rada kod poslodavca,

h) naknade troškova liječenja teško oboljelih uposlenika u visini stvarnih troškova prema dokumentaciji,

i) naknada troškova pogreba u slučaju smrti uposlenika ili članova njegove uže obitelji, u visini stvarnih troškova pogreba, a najviše do iznosa tri prosječne neto plaće uposlenika za prethodna tri mjeseca,

j) jubilarne nagrade za navršeni određeni broj godina neprekidnog radnog staža uposlenika kod istog poslodavca i to:

- za navršenih pet godina	0,5	prosječne mjesečne neto plaće
- za navršenih deset godina	1	prosječne mjesečne neto plaće
- za navršenih petnaest godina	1,25	prosječne mjesečne neto plaće
- za navršenih dvadeset godina ...	1,50	prosječne mjesečne neto plaće
- za navršenih dvadeset i pet godina	1,75	prosječne mjesečne neto plaće
- za navršenih trideset godina	2	prosječne mjesečne neto plaće
- za navršenih trideset i pet godina ...	2,50	prosječne mjesečne neto plaće

Osnovica za utvrđivanje visine jubilarne nagrade je prosječna plaća ostvarena u Federaciji BiH u prethodna tri mjeseca, u času isplate iste, a prema zadnjem statističkom podatku.

3) novčane potpore uposlenicima i to:

a) novčane potpore u slučaju:

- teške invalidnosti uposlenika (najmanje 60% invaliditeta),
- teške bolesti uposlenika ili članova njegove uže obitelji i
- kirurških intervencija na uposleniku izvršenih iz zdravstvenih razloga i po preporuci ljekara,

jednom godišnje u visini tri prosječne plaće uposlenika isplaćene u prethodna tri mjeseca ili u visini tri prosječne neto plaće u Federaciji prema zadnjem statističkom podatku, ako je to povoljnije za uposlenika.

Članak 15.

Prihodima od nesamostalne djelatnosti ne smatraju se koristi koje poslodavac daje uposleniku, a koje su u interesu obavljanja djelatnosti i to:

1) posebna radna odjeća sa znakom poslodavca,

- 2) posebni liječnički pregledi po osnovi posebnih propisa,
- 3) sistematski kontrolni liječnički pregledi za sve uposlenike,
- 4) razni oblici obrazovanja i stručnog usavršavanja u svezi sa djelatnošću koji su nužni za ostvarivanje prihoda poslodavca i sl.

6. Utvrđivanje i plaćanje akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti

Članak 16.

(1) Akontacija poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti obračunava se mjesečno po stopi iz članka 9. Zakona, od porezne osnovice koju čine svi oporezivi prihodi od nesamostalne djelatnosti koje je uposlenik ostvario kod tog poslodavca u tom mjesecu, umanjena za obračunate i uplaćene obvezne doprinose iz plaće i za iznos mjesečnih osobnih odbitaka iz članka 24. st. (1) do (5) Zakona.

(2) Pri utvrđivanju mjesečne akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti osobni odbitci utvrđuju se na osnovu porezne kartice (obrazac PK-1002) koju uposlenik dostavi poslodavcu pri zasnivanju ili tijekom radnog odnosa. Iznos osobnog odbitka se utvrđuje množenjem ukupnog faktora osobnog odbitka iz porezne kartice sa mjesečnim iznosom osnovnog osobnog odbitka (300,00 KM).

(3) Iznimno od st. (1) i (2) ovog članka, pri utvrđivanju akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti bez porezne kartice, osnovica poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti utvrđuje se kao razlika između oporezivih prihoda od nesamostalne djelatnosti i obveznih doprinosa iz osnovice.

(4) Osobni odbitci koji se rezidentnom poreznom obvezniku mogu priznati na osnovu porezne kartice kod utvrđivanja osnovice za obračun mjesečne akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti, iznose:

- a) 300,00 KM - osnovni osobni odbitak poreznog obveznika
- b) 150,00 KM - za izdržavanog bračnog druga,
- c) 150,00 KM - za prvo dijete,
- d) 210,00 KM - za drugo dijete,
- e) 270,00 KM - za treće izdržavano dijete i svako dalje izdržavano dijete,
- f) 90,00 KM - za svakog drugog izdržavanog člana uže obitelji,
- g) 90,00 KM - za vlastitu invalidnost i invalidnost svakog člana uže obitelji koje porezni obveznik izdržava.

(5) Akontacija poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti na prihode ostvarene u stvarima i uslugama obračunava se na tržišnu vrijednost tih koristi sa uračunatim porezom na dodanu vrijednost.

(6) Akontacija poreza na prihode koje ostvare učenici i studenti preko učeničkih i studentskih udruga obračunava se na razliku između stvarno isplaćenih prihoda i neoporezivog dijela utvrđenog na osnovu članka 6. točka 8. Zakona. Ako je mjesečni iznos prihoda koji premašuje neoporezivi dio prihoda manji od 250,00 KM

porez se obračunava na način iz članka 27. stavak 5. Zakona, a ako je taj iznos veći od 250,00 KM, na razliku koja premašuje iznos od 250,00 KM porez se obračunava na način utvrđen člankom 27. stavak 3. i/ili 4. Zakona i u tom slučaju učenici i studenti mogu koristiti osobne odbitke iz članka 24. Zakona.

7. Utvrđivanje osnovice za obračun akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti kod naknada za rad ugovorenih u iznosu koji ne sadrži obvezne doprinose iz naknade

Članak 17.

(1) U slučaju da poslodavac sa uposlenikom ugovori isplatu naknade za rad u iznosu koji čini razliku između bruto naknade i obveznih doprinosa iz te naknade, tada će poslodavac biti dužan, sukladno članku 10. stavak (1) Zakona, da ugovoreni iznos naknade preračuna u bruto iznos. Bruto iznos naknade može se utvrditi množenjem ugovorenog iznosa naknade sa koeficijentom zbrojne stope obveznih doprinosa iz plaće:

$$\frac{\text{zbrojna stopa doprinosa} \times 100}{100 - \text{zbrojna stopa doprinosa}} : 100 + 1 = \text{koeficijent}$$

(2) U slučaju da poslodavac umjesto u novcu plaću uposleniku nadoknadi u materijalnim dobrima i/ili uslugama, prema članku 12. stavak (2) i članku 16. stavak (5) ovoga pravilnika, tržišna vrijednost tih stvari i/ili usluga sa uračunatim PDV-om, tretira se kao neto naknada u kojoj je sadržan porez, koja se radi utvrđivanja osnovice za obračun akontacije poreza na dohodak mora preračunati u bruto iznos primjenom koeficijenta iz stavka (1) ovog članka.

(3) Isto tako, koristi koje se, prema članku 12. ovog pravilnika, smatraju prihodima od nesamostalnih djelatnosti čija se vrijednost utvrđuje prema tržišnoj vrijednosti, tretiraju se kao neto prihod uposlenika, koji se radi utvrđivanja osnovice za obračun akontacije poreza na dohodak mora preračunati u bruto iznos primjenom koeficijenta iz stavka (1) ovoga članka.

8. Porezna kartica

8.1. Izdavanje porezne kartice

Članak 18.

(1) Porezna kartica (obrazac PK-1002) je evidencija sa podacima o ukupnom faktoru osobnog odbitka poreznog obveznika - rezidenta na temelju kojeg on ostvaruje svoje pravo na osnovni osobni odbitak i umanjenje porezne osnovice po osnovi izdržavanja članova uže obitelji i/ili po osnovu eventualne invalidnosti tih članova ili samog poreznog obveznika. Poreznu karticu besplatno izdaje Porezna uprava na pismeni dokumentirani zahtjev poreznog obveznika.

(2) Obveznici poreza na dohodak po osnovi nesamostalne djelatnosti (uposlenici) na temelju porezne kartice stječu pravo na umanjene porezne osnovice već kod utvrđivanja i plaćanja mjesečne akontacije poreza, ukoliko su svoju poreznu karticu dostavili svom poslodavcu odnosno isplatitelju dohotka po osnovi nesamostalne djelatnosti.

(3) Fizička osoba koja zasniva radni odnos, kako bi ostvarila pravo na osobni odbitak prilikom utvrđivanja osnovice za obračun akontacije poreza na plaću, dužna je prije zasnivanja ili odmah po zasnivanju radnog odnosa Poreznoj upravi podnijeti popunjeni pismeni zahtjev i odgovarajuću vjerodostojnu dokumentaciju o izdržanim članovima uže obitelji i/ili invaliditetu, na osnovu koje će Porezna uprava utvrditi ukupan faktor osobnog odbitka i isti iskazati u poreznoj kartici poreznog obveznika. Na osnovu utvrđenog faktora poslodavac, kojem je uposlenik dostavio svoju poreznu karticu, dužan je pri svakoj isplati oporezivih prihoda po osnovu nesamostalne djelatnosti poreznu osnovicu za obračun predujma poreza na dohodak umanjiti za iznos osobnog odbitka koji se izračunava množenjem ukupnog faktora iz porezne kartice sa mjesečnim iznosom osnovnog osobnog odbitka.

(4) Poslodavac je dužan poreznu karticu uposlenika čuvati do prestanka radnog odnosa.

(5) Uposlenik može imati samo jednu poreznu karticu, a ukoliko istovremeno ima više poslodavaca, uposlenik može izabrati kojem će poslodavcu predati svoju poreznu karticu.

(6) U slučaju otuđenja, gubitka, uništenja ili nestanka porezne kartice, nadležna Porezna uprava dužna je na zahtjev uposlenika izdati novu poreznu karticu, s tim da se na poreznoj kartici mora označiti i ovjeriti da se radi o duplikatu porezne kartice.

(7) Pri raskidu radnog odnosa poslodavac je dužan uposleniku predati poreznu karticu radi dostave iste novom poslodavcu, a foto-kopiju ili ovjereni prijepis iste zadržati za svoje potrebe odnosno radi inspekcijskog nadzora.

8.2. Sadržaj zahtjeva za izdavanje porezne kartice i sadržaj porezne kartice

Članak 19.

(1) Zahtjev za izdavanje porezne kartice podnosi se na obrascu PK-1001, koji sadrži slijedeće podatke:

- 1) podatke o poreznom obvezniku,
- 2) podatke o poslodavcu,
- 3) podatke o pojedinačnim faktorima i ukupnom faktoru osobnog odbitka,
- 4) podatke o izdržanim članovima uže obitelji poreznog obveznika, njihovim vlastitim prihodima, eventualnom učešću u izdržavanju člana/ova uže obitelji od strane drugog/ih osoba i pojedinačnom faktoru za utvrđivanje iznosa osobnog odbitka za svakog izdržavanog člana,

5) izjava i potpis poreznog obveznika da su podatci navedeni u zahtjevu točni i nadnevak podnošenja zahtjeva.

(2) Porezna kartica (obrazac PK-1002) sadrži sljedeće podatke:

- 1) podatci o poreznom obvezniku (ime i prezime, JMB, nadnevak rođenja, adresa prebivališta, i dr.),
- 2) podaci o pojedinačnim i ukupnom faktoru osobnog odbitka sukladno članku 24. st. (1) i (2) Zakona, kao i oznaka mjeseca od kojeg vrijedi podatak o ukupnom faktoru iskazanom u poreznoj kartici,
- 3) potpis ovlaštenog službenika Porezne uprave, pečat i nadnevak izdavanja porezne kartice,

8.3. Unos podataka u poreznu karticu

Članak 20.

(1) Podatke u poreznu karticu unosi Porezna uprava. Pri utvrđivanju prava na osobne odbitke u obzir se uzimaju zadnji uneseni podatci s tim da prethodno iskazani podatak načelno važi do kraja mjeseca koji prethodi mjesecu od kojeg važi sljedeći iskazani podatak.

(2) Utvrđivanje faktora osobnog odbitka i unos u poreznu karticu vrši se na osnovu odgovarajuće dokumentacije (vjenčani list, rodni list, dokaz o visini prihoda izdržavane osobe, dokaz o postojanju invaliditeta, uvjerenje o zajedničkom kućanstvu i sl.)

(3) Osobni odbici iz članka 24. stavak 2. Zakona, rezidentnim poreznim obveznicima priznaju se samo za osobe koje se u smislu članka 24. st. (3) - (5) Zakona smatraju izdržavanim članovima uže obitelji.

(4) Kod obračunavanja osobnih odbitaka za izdržavane osobe započeti mjesec priznaje se kao puni mjesec za priznavanje osobnih odbitaka.

(5) Izmjene obiteljskog stanja koje utječu na smanjenje faktora osobnog odbitka odnosno na povećanje osnovice za obračun mjesečnih akontacija poreza, porezni obveznik je dužan prijaviti Poreznoj upravi u roku od 15 dana od dana nastanka izmjene.

(6) Na zahtjev uposlenika poslodavac je dužan da mu privremeno preda poreznu karticu radi upisa promjene osobnih podataka i podataka o osobnom odbitku kod nadležne organizacijske jedinice Porezne uprave.

(7) Porezna uprava može tijekom poreznog razdoblja i bez prijave poreznog obveznika promijeniti odnosno umanjiti faktor osobnog odbitka u poreznoj kartici, ako utvrdi da je faktor osobnog odbitka koji je iskazan u poreznoj kartici utvrđen na osnovu netočnih odnosno lažnih podataka. Porezna uprava o izvršenoj ispravci faktora osobnog odbitka bez prijave poreznog obveznika, dužna je obavijestiti uposlenika i njegovog poslodavca i izdati nalog za ispravku odnosno obračun i

uplatu razlike manje obračunatih mjesečnih akontacija poreza na dohodak na isplaćene prihode od nesamostalne djelatnosti u razdoblju od nastanka okolnosti koje su dovele do smanjenja faktora osobnog odbitka do dana izvršene ispravke u poreznoj kartici, sa obvezom obračuna i uplate zateznih kamata za isto razdoblje.

(8) Izmjene okolnosti koje utječu na uvećanje faktora osobnog odbitka odnosno na smanjenje osnovice za obračun mjesečnih akontacija poreza, porezni obveznik može prijaviti Poreznoj upravi kada to želi, ali u tom slučaju novi uvećani faktor osobnog odbitka može se primjenjivati samo za utvrđivanje osnovica za obračun mjesečnih akontacija poreza na plaće isplaćene nakon prijavljivanja novih okolnosti.

9. Obveze poslodavca u postupku oporezivanja dohotka od nesamostalne djelatnosti

9.1. Obveza obračunavanja, obustave i uplate poreza

Članak 21.

(1) Poslodavac i isplatitelj dohotka koji ima obveze poslodavca dužni su obračunati, obustaviti i na propisani račun uplatiti akontaciju poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti. Pri isplati prihoda od nesamostalne djelatnosti u novcu, plaćanje poreza dopijeva istovremeno sa isplatom, odnosno isplata dohotka i uplata poreza na dohodak vrši se istog dana ili narednog dana po izvršenoj isplati.

(2) Kod stjecanja prihoda od nesamostalne djelatnosti u stvarima, obračun poreza na dohodak i uplata poreza dopijeva istodobno s preuzimanjem stvari, odnosno preuzimanje stvari i uplata poreza na dohodak vrši se istog dana ili narednog dana po izvršenom preuzimanju.

(3) Uplata akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti i dohotka od druge samostalne djelatnosti članova zastupničkih organa vlasti vrši se prema općini prebivališta poreznog obveznika.

(4) Ako porezni obveznik nema prebivalište u Federaciji, uplata akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti vrši se prema sjedištu poslodavca.

(5) Porezni obveznici koji ostvaruju dohodak od nesamostalne djelatnosti iz inozemstva dužni su, sukladno članku 27. st. (8) i (9) Zakona, obračunati i uplatiti akontaciju poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti u roku pet dana od dana prijama dohotka. U istom roku i na isti način dužan je obračunati i uplatiti porez na dohodak od nesamostalne djelatnosti i porezni obveznik uposlen u diplomatskim ili konzularnim predstavništvima ili međunarodnim organizacijama sa diplomatskim imunitetom.

Članak 22.

9.2. Odgovornost poslodavca i uposlenika za obračun i uplatu poreza

(1) Obveznik i dužnik poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti je uposlenik, ali poslodavac kao porezni agent (i druge osobe koje se u smislu ovog pravilnika smatraju poslodavcem), je odgovoran:

- za porez koji je dužan da obračuna, obustavi i uplati na propisani račun sukladno odredbama čl. 27. i 37. Zakona;
- za pravilno vođenje evidencija propisanih člankom 28. stavak 2. Zakona;
- za dostavljanje godišnjih izvješća o isplaćenim oporezivim prihodima i plaćenim porezima Poreznoj upravi, sukladno članku 28. stavak (3) Zakona kao i uposleniku, sukladno članku 28. stavak (4) Zakona.

(2) Za manje obračunate i uplaćene iznose poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti dužnicima se smatraju i poslodavac i uposlenik ali i pravna i fizička osoba koja se, u smislu ovog pravilnika, smatra poslodavcem.

(3) Ako poslodavac nije obustavio porez na dohodak u punom iznosu, Porezna uprava je dužna naplatu manje obustavljenog i uplaćenog poreza prioritarno naplatiti od poslodavca, a ako se ni provedenim postupkom prisilne naplate dužni iznos nije mogao naplatiti od poslodavca, Porezna uprava će naplatu izvršiti izravno od uposlenika.

(4) Ukoliko je Porezna uprava od poslodavca naplatila porez na dohodak od nesamostalne djelatnosti koji on nije obustavio od plaće uposlenika, poslodavac ima pravo da se refundira od poreznog obveznika-uposlenika.

(5) Poslodavac nije odgovoran ako je zbog grešaka u poreznoj kartici obračunao, zadržao i uplatio porez na dohodak od nesamostalne djelatnosti u manjem iznosu.

(6) Ukoliko poslodavac uz naknadu prepusti uposlenike trećoj osobi, treća osoba supsidijarno odgovara za porez na dohodak od nesamostalne djelatnosti u slučaju da se potraživanje nije moglo naplatiti od poslodavca.

9.3. Obveza vođenja evidencija o dohotku od nesamostalne djelatnosti

Članak 23.

(1) Temeljem članka 28. stavak (2) Zakona, poslodavac je dužan evidentirati isplaćene plaće i druge oporezive naknade po osnovi radnog odnosa na obrascu OLP-1021 – Obračunski list plaća.

(2) Obračunski list plaća dužne su voditi i osobe koje u smislu ovoga pravilnika imaju obveze poslodavca, uključujući i osobe koje isplaćuju poslaničke paušale i druge prihode po osnovi obavljanja drugih samostalnih djelatnosti iz članka 12. stavak (4) točka 1) Zakona.

9.3. (1) Obračunski list

Članak 24.

(1) Obračunski list je evidencija o isplati plaća i drugih oporezivih naknada po osnovi nesamostalne djelatnosti koju je poslodavac odnosno isplatitelj dužan da vodi za svakog uposlenika posebno, i u koju unosi podatke o svakoj isplaćenoj plaći i/ili oporezivoj naknadi, kao i podatke o obračunatim i uplaćenim obveznim doprinosima iz plaće, poreznim osnovicama i obračunatoj i uplaćenoj mjesečnoj akontaciji poreza na dohodak.

(2) U obračunski list podaci se unose na osnovu analitičkih evidencija plaća i druge prateće dokumentacije (isplatne liste, knjiga blagajne, izvodi žiro-računa, nalozi za uplatu ili isplatu i sl.) i to najkasnije u roku od 15 dana po isteku mjeseca u kojem su izvršene isplate plaća i drugih naknada po osnovi nesamostalne djelatnosti. Podatci o isplaćenim primitcima, utvrđenim osnovicama i obračunatim i obustavljenim iznosima obveznih doprinosa i poreza moraju odgovarati podacima iskazanim u isplatnim listama koje je poslodavac odnosno isplatitelj plaća i drugih primitaka dužan da dostavi uposleniku, sukladno članku 11. stavak (2) Zakona o doprinosima ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06 i 14/08).

(3) Ako je tijekom jednog mjeseca bilo više isplata plaća, svaka isplata se posebno kronološki unosi u obrazac, a po isteku mjeseca se svi pojedinačni iznosi zbrajaju i unose u obrazac.

(4) Podatci o obračunatim i uplaćenim obveznim doprinosima iz plaće neće se unositi u obračunski list ukoliko za taj mjesec uposleniku nije isplaćena plaća. Unos podataka o plaćenim obveznim doprinosima izvršit će se u mjesecu kada se izvrši isplata plaće.

(5) Ako je uposlenik u istom poreznom razdoblju radio kod dva ili više poslodavaca, obračunski list je bio dužan voditi svaki poslodavac na posebnom obrascu OLP-1021 i to za ono razdoblje dok je uposlenik kod njega bio u radnom odnosu.

Članak 25.

Obračunski list plaća – obrazac OLP-1021 sastoji se iz tri dijela i sadrži:

- 1) Podatke o poslodavcu – isplatitelju plaća i drugih osobnih primitaka (naziv pravne osobe odnosno ime i prezime fizičke osobe - poslodavca, adresu i sjedište, odnosno prebivalište, identifikacijski broj poslodavca odnosno isplatitelja i naziv i adresu organizacijske jedinice Porezne uprave prema prebivalištu uposlenika),
- 2) Podatke o poreznom obvezniku - uposleniku (prezime i ime, adresa prebivališta, JMB i adresu organizacijske jedinice Porezne uprave prema sjedištu poslodavca),
- 3) Podatke o isplaćenim plaćama i drugim oporezivim naknadama, obračunatim, obustavljenim i uplaćenim doprinosima iz osnovice i obračunatoj, obustavljenoj i uplaćenoj akontaciji poreza.

Članak 26.

(1) Poslodavac je dužan obračunski list plaća zaključiti po isteku kalendarske godine, odnosno tijekom poreznog razdoblja ukoliko dođe do prestanka radnog odnosa.

(2) Poslodavac je dužan čuvati obračunske listove plaća sukladno zakonskim rokovima, i to najmanje pet (5) godina od dana kada je obračunski list plaća zaključen.

(3) Obračunski list plaća može se popunjavati ručno ili putem računala. Uneseni podatci ne smiju se brisati ni ispravljati. Ako se prilikom unosa načini greška istu treba precrtati vodoravnom crtom i ovjeriti potpisom i pečatom odgovorne osobe.

9.3. (2) Izvješće o godišnjem odbitku poreza na dohodak od nesamostalnih djelatnosti

Članak 27.

(1) Po isteku poreznog razdoblja, ili u slučaju prekida radnog odnosa, poslodavac je dužan uposleniku dostaviti izvješće o izvršenim poreznim odbitcima na obrascu GIP-1022 - Godišnje izvješće o ukupno isplaćenim plaćama i drugim osobnim primitcima.

(2) Po isteku poreznog razdoblja poslodavac je dužan, do 31. siječnja, jedan primjerak godišnjeg izvješća (obrazac GIP-1022) dostaviti Poreznoj upravi prema mjestu svog sjedišta.

(3) Obrazac GIP-1022 sadrži slijedeće:

- 1) podatke o poslodavcu - isplatitelju,
- 2) podatke o uposleniku - poreznom obvezniku,
- 3) podatke o isplaćenim prihodima, obračunatim doprinosima iz plaće, osobnim odbitcima, poreznim osnovicama i obračunatom, obustavljenom i uplaćenom porezu na plaću za svaki mjesec posebno i zbrojno za cijelo porezno razdoblje.
- 4) ovjeru poslodavca - isplatitelja dohotka.

10. Porez na dohodak od samostalnog vršenja djelatnosti članova zastupničkih organa vlasti koji se oporezuje kao dohodak od nesamostalne djelatnosti

Članak 28.

(1) Dohodak članova zastupničkih organa vlasti po osnovi djelatnosti iz članka 12. stavak (2) točke 4) Zakona, oporezuje se na način i po postupku kao i dohodak od nesamostalne djelatnosti.

(2) Isplatitelj dohotka iz stavka (1) ovog članka, u smislu odredbi Zakona, smatra se poslodavcem.

(3) Isplatelj dohotka od samostalnog obavljanja djelatnosti članova zastupničkih organa vlasti dužan je pri svakoj isplati dohotka obračunati, obustaviti i uplatiti akontaciju poreza.

10.1. Porezna osnovica

Članak 29.

(1) Poreznu osnovicu za obračun mjesečne akontacije poreza na dohodak od samostalnog vršenja djelatnosti članova zastupničkih organa vlasti čine svi prihodi po osnovi djelatnosti ostvareni tijekom mjeseca umanjeni za obvezni doprinos za osnovno zdravstveno osiguranje na teret osiguranika.

(2) Kod obračuna mjesečne akontacije poreza na dohodak od samostalnog vršenja djelatnosti članova zastupničkih organa vlasti koji su isplatelju dostavili poreznu karticu, poreznu osnovicu čine svi prihodi po osnovi djelatnosti ostvareni tijekom mjeseca umanjeni za obvezni doprinos za osnovno zdravstveno osiguranje na teret osiguranika i za osobni odbitak utvrđen na osnovu faktora iskazanog u poreznoj kartici.

10.2. Obveze isplatelja

Članak 30.

Isplatelj dohotka od samostalnog obavljanja djelatnosti članova zastupničkih organa vlasti dužan je za svakog poreznog obveznika voditi obračunski list plaća – obrazac OLP-1021, a po isteku godine svakom od njih uručiti jedan primjerak godišnjeg izvješća o ukupno isplaćenim plaćama i drugim osobnim primitcima (obrazac GIP-1022).

IV. UTVRĐIVANJE DOHOTKA OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI

1. Osnovna obilježja samostalne djelatnosti

Članak 31.

(1) Samostalnom djelatnošću u smislu članka 12. st. 2. 3. i 4. toč. 2) i 3) Zakona, smatra se djelatnost koja se obavlja samostalno, trajno i s namjerom stjecanja dohotka, izuzev drugih samostalnih djelatnosti iz članka 12. stavak (4) točke 3), koje se mogu obavljati i povremeno.

(2) Samostalnost u obavljanju djelatnosti znači da fizička osoba djelatnost obavlja za vlastiti račun i na vlastitu odgovornost. Bitna obilježja samostalne djelatnosti su: ulaganje kapitala, poslovni rizik, slobodno odlučivanje o vremenu, mjestu i načinu obavljanja djelatnosti, rad za više korisnika, obavljanje djelatnosti osobno ili preko uposlenika.

(3) Trajno obavljanje djelatnosti pretpostavlja postojanje namjere da se obavljanje djelatnosti ponavlja s ciljem stvaranja dohotka a karakterizira ga vršenje djelatnosti u dužem vremenskom razdoblju, a ne jednokratno, u cilju ostvarenja stalnog izvora dohotka.

(4) Karakter trajnosti postoji i kod višestruke prodaje nekretnina i imovinskih prava, ako se u roku od pet godina otuđi više od tri nekretnine ili imovinskih prava iste vrste, te se tako ostvareni dohodak oporezuje kao dohodak iz članka 12. stavak (2) točka 1) Zakona. Ako je na dohodak od otuđenja plaćen porez na od imovine i imovinskih prava, a naknadno se ispune uvjeti za oporezivanje tog dohotka kao dohotka od obrtničke djelatnosti, plaćeni porez na dohodak od imovine uračunat će se kao plaćena akontacija.

(5) Namjera ostvarenja dohotka postoji kada se na temelju vrste djelatnosti i načina njenog obavljanja može zaključiti da će se ta djelatnost trajno obavljati u cilju ostvarenja dohotka.

2. Vrste samostalnih djelatnosti

Članak 32.

(1) Pored djelatnosti koje se u smislu članka 2. Zakona o obrtu („Službene novine Federacije BiH“, br. 52/02, 29/03 i 11/05), smatraju obrtom, u smislu Zakona, obrtničkom djelatnošću i djelatnostima srodnim obrtničkim smatraju se i druge djelatnosti regulirane posebnim propisima (trgovačke, ugostiteljske, transportne, turističke, posredovanje pri davanju stvari i prava u zakup ili podzakup i sl.)

(2) Poljoprivredna i šumarska djelatnost su djelatnosti iskorištavanja prirodnih bogatstava zemlje i prodaja ili zamjena neprerađenih proizvoda dobivenih obavljanjem tih djelatnosti. U poljoprivrednu djelatnost i djelatnost šumarstva spadaju i vinogradarstvo, povrtlarstvo i sve djelatnosti u proizvodnji biljaka, kao i tov i držanje stoke kao sporedna djelatnost u poljoprivredi.

(3) Djelatnosti slobodnih zanimanja su samostalno obavljanje znanstvene, umjetničke, nastavničke, odgojne djelatnosti, djelatnosti zdravstvenih djelatnika, fizioterapeuta, veterinar, odvjetnika, javnih bilježnika, inženjera, arhitekata, prevoditelja, novinara, izvjestitelja-fotografa, prevoditelja, tumača i sl.

(4) Drugim samostalnim djelatnostima u smislu članka 12. stavak (4) toč. 1), 2), i 3) Zakona, smatra se djelatnost članova zastupničkih organa vlasti na državnoj, entitetskoj, kantonalnoj i lokalnoj razini, djelatnost članova skupština i nadzornih odbora gospodarskih društava, upravnih vijeća i njima odgovarajućih organa, stečajnih upravitelja, kao i dohodak od drugih povremenih djelatnosti. Povremena samostalna djelatnost je djelatnost koja se ne obavlja u okviru nesamostalne djelatnosti, a obavlja se neredovito u većim prekidima ili kratkotrajno.

3. Utvrđivanje dohotka od obrtničke djelatnosti i djelatnosti srodnih obrtničkim djelatnostima

3.1. Poslovni prihodi

Članak 33.

(1) Poslovnim prihodima smatraju se i prihodi od otuđenja ili likvidacije djelatnosti (radnje, obrta ili drugog oblika samostalne djelatnosti), kao i otuđenje dugotrajne imovine.

(2) Poslovnim prihodima smatraju se sve vrijednosti koje porezni obveznik izuzme iz radnje, obrta ili drugog oblika samostalne djelatnosti za svoje potrebe ili druge potrebe koje nisu u svezi sa obavljanjem djelatnosti. Izuzimanja koja nisu u novcu procjenjuju se prema tržišnoj vrijednosti.

(3) Poslovnim prihodima smatraju se i manjkovi (kalo, rastur, kvar i lom) iznad visine utvrđene aktom Federalne gospodarske komore.

3.2. Poslovni rashodi

Članak 34.

(1) Poslovnim rashodima smatraju se i izdaci za nabavku dugotrajne imovine (zemljišta) koji se mogu kao rashod odbiti samo u onom poreznom razdoblju u kojem je došlo do otuđenja i/ili izuzimanja te imovine i/ili likvidacije djelatnosti.

(2) Poslovnim rashodima smatraju se i sva privatna dobra koja porezni obveznik unese u djelatnost a koja ne potječu od obavljanja djelatnosti. Ulaganje obrtne imovine procjenjuje se prema nabavnoj vrijednosti a ulaganje dugotrajne imovine prema tržišnoj vrijednosti.

(3) Poslovnim rashodima smatraju se i plaćeni obvezni doprinosi poduzetnika iz članka 5. stavak (3) al. 2., 3. i 4. Zakona o doprinosima ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06 i 14/08).

(4) Poslovnim rashodima smatraju se i bruto plaće uposlenika isplaćene u poreznom razdoblju, kao i plaćeni obvezni doprinosi na osnovicu na teret poduzetnika - poslodavca koji se plaćaju po stopama iz članka 10. stavak 1. točka 2. Zakona o doprinosima.

(5) Kao poslovni rashodi mogu se priznati samo oni rashodi za koje postoji uredna dokumentacija i koji su u izravnoj svezi sa ostvarenjem prihoda. Kod utvrđivanja povezanosti prihoda sa rashodima polazi se od odgovarajućih normativa (npr. utroška materijala i energije i sl.) uzimajući u obzir specifičnost djelatnosti.

3.3. Amortizacija dugotrajne imovine

3.3. (1) Najviše stope amortizacije

Članak 35.

(1) Najviše stope amortizacije iz članka 16. stavak (1) Zakona, koje se priznaju kao porezno dopustiv rashod, po grupama su:

1. Građevine 10%, izuzev:

- 1.1. upravnih, administrativnih, uredskih i ostalih zgrada za obavljanje uslužnih djelatnosti 3,0%,
- 1.2. stambenih zgrada, hotela, restorana 5,0%,
- 1.3. cesta, komunalnih objekata, gornjeg stroja željezničkih pruga 14,3%.

2. Oprema, vozila, mehanizacija 20%, izuzev

- 2.1. opreme za vodoprivredu, vodovod i kanalizaciju 14,3%
- 2.2. opreme za zaštitu okoliša 33,3%

3. Višegodišnji zasadi 14,3%

4. Osnovna stada 40,0%

5. Nematerijalna stalna sredstva 20,0%

(2) Jednom amortizirana sredstva ne mogu se ponovo uključivati u obračun amortizacije ni kada su ista i dalje u uporabi, osim za naknadna ulaganja u takvo sredstvo.

3.3. (2) Priznavanje amortizacije

Članak 36.

(1) Stvari i prava koji služe za stjecanje dohotka čija je pojedinačna nabavna vrijednost veća od 1.000,00 KM unose se u popis dugotrajne imovine. Popis dugotrajne imovine služi za utvrđivanje troškova poslovanja po osnovi amortizacije dugotrajne imovine.

(2) Porezno priznavanje amortizacije stalnih sredstava počinje prvog dana mjeseca koji slijedi iza mjeseca u kojem je stalno sredstvo stavljeno u upotrebu.

(3) Amortizacija za prodana, uništena, rashodovana ili na drugi način otuđena stalna sredstva priznaje se do kraja mjeseca u kojem su ta stalna sredstva bila u upotrebi.

(4) Neotpisani dio vrijednosti i drugi rashodi od otuđenja stalnih sredstava iz stavka (2) ovog članka u cijelosti se priznaje kao porezno dopustiv rashod.

Članak 37.

(1) Vrijednost stalnih sredstava čija je pojedinačna nabavna vrijednost manja od 1.000,00 KM može se u cjelini odbiti od osnovice poreza na dohodak u godini njihove nabave i stavljanja u upotrebu.

(2) Vrijednost računarske opreme (hardvera i softvera) može se u cjelini odbiti osnovice poreza na dohodak u godini nabave i stavljanja u upotrebu.

3.3. (3) Ubrzana amortizacija

Članak 38.

(1) Ubrzana amortizacija dopuštena je za slijedeća stalna sredstva:

- sredstva za spriječavanje zagađivanje zraka, vode i zemljišta,
- sredstva za ublažavanje buke.

(2) Osim za stalna sredstva iz stavka (1) ovoga članka, korištenje uvećanih stopa amortizacije (ubrzana amortizacija) je dopušteno i u slučaju korištenja stalnih sredstava većim intenzitetom od intenziteta koji odgovara radu u jednoj smjeni.

(3) Uvećane stope u smislu stavka (1) ovoga članka utvrđuju se na način da se stope iz članka 35. ovoga pravilnika povećavaju za 50%.

3.4. Utvrđivanje dohotka u slučaju otuđenja djelatnosti

Članak 39.

U slučaju otuđenja (prodaje) samostalne djelatnosti, fizička osoba koja je otuđila i osoba koja je nastavila sa obavljanjem djelatnosti utvrđuju svaka svoj dohodak za odgovarajuće razdoblje kraće od poreznog razdoblja, s tim da je osoba koja je otuđila djelatnost porezni obveznik sa zadnjim danom mjeseca u kojem je otuđenje izvršeno, a sljedbenik je porezni obveznik počevši od prvog dana narednog mjeseca kada je otuđenje izvršeno.

3.5. Utvrđivanje dohotka u slučaju prestanka poslovanja

Članak 40.

(1) U slučaju likvidacije obrta, slobodnog zanimanja i druge samostalne djelatnosti, porezni obveznik dužan je utvrditi dohodak na način da poslovne prihode čine:

- tržišna vrijednost dugotrajne imovine;
- tržišna vrijednost zaliha proizvoda, reprodukcijskog materijala i drugog materijala;
- nenaplaćena potraživanja od kupaca.

(2) Poslovne rashode čine:

- knjigovodstvena vrijednost dugotrajne imovine u času likvidacije;
- neplaćene obveze dobavljačima i druge neplaćene obveze u svezi s djelatnošću;
- drugi izdaci u svezi s likvidacijom.

(3) Porezni obveznik je dužan utvrditi poslovne prihode i poslovne rashode na način iz stavka (1) ovoga članka i u slučaju prelaska na paušalno utvrđivanje poreza.

3.6. Utvrđivanje osnovice za oporezivanje prihoda ostvarenih obavljanjem samostalne djelatnosti bez odobrenja nadležnog organa (bespravan rad)

Članak 41.

Prihodi ostvareni obavljanjem samostalnih djelatnosti "na crno" tj. bez odobrenja nadležnog organa podliježu oporezivanju prema odredbama Zakona, s tim da poreznu osnovicu čini ukupan ostvareni prihod, odnosno kod utvrđivanja osnovice ne mogu se odbiti rashodi koje je imala fizička osoba koja je te prihode ostvarila.

3.7. Poslovne knjige i evidencije

Članak 42.

(1) Poreznim obveznicima koji obavljaju samostalnu djelatnost iz članka 12. stavak (2) toč. 1), 2) i 3) Zakona, dohodak se utvrđuje na temelju poslovnih knjiga i drugih evidencija propisanih člankom 19. Zakona.

(2) Iznimno, od stavka (1) ovog članka, porezni obveznici iz članka 12. stavak (2), točka 3) Zakona, koji djelatnost obavljaju sukladno članku 12. stavak (4), a poslovne rashode utvrđuju u postotku u skladu s člankom 15. st. (4) i (5) Zakona i porezni obveznici koji porez na dohodak od samostalne djelatnosti plaćaju u paušalnom iznosu, ne utvrđuju dohodak na temelju poslovnih knjiga.

(3) Poslovne knjige i evidencije iz stavka (1) ovog članka su:

- 1) knjiga prihoda i rashoda (obrazac KPR -1041),
- 2) knjiga prometa (obrazac KP-1042),
- 3) popisna lista dugotrajne imovine (obrazac PLDI -1043),
- 4) evidencija o potraživanjima i obvezama (obrazac EPO -1044).

(4) Porezni obveznici koji porez na dohodak od samostalne djelatnosti plaćaju u paušalnom iznosu nisu dužni voditi poslovne knjige, osim poreznih obveznika iz članka 50. stavak (3) ovoga pravilnika, koji su dužni voditi knjigu prometa (obrazac KP-1042).

Članak 43.

(1) Poslovne knjige se moraju voditi uredno, točno i ažurno.

(2) Poslovne knjige se vode odvojeno za svako porezno razdoblje.

(3) Po isteku godine porezni obveznik je dužan poslovne knjige zaključiti i potpisati.

(4) Ako porezni obveznik obavlja više samostalnih djelatnosti, poslovne knjige i evidencije dužan je voditi za svaku samostalnu djelatnost odvojeno.

(5) Poslovne knjige i evidencije, uključujući i prateće kompjutorske evidencije i dokumentaciju na temelju koje se knjiži, moraju se čuvati pet godina od dana predaje porezne prijave sačinjene na temelju tih poslovnih knjiga.

Članak 44.

(1) Za svaku prodaju, odnosno obavljenju uslugu, porezni obveznik je dužan izdati račun koji mora sadržavati najmanje slijedeće podatke:

- podatke o izdavatelju računa (naziv radnje, podatke o vlasniku, odnosno nositelju zajedničke aktivnosti),
- podatke o izdvojenom / im poslovnim prostorima (ako je promet obavljen putem takvih prostora),
- nadnevak izdavanja računa,
- naziv robe ili usluge,
- jediničnu cijenu i ukupan iznos računa.

(2) Račun se izdaje u najmanje dva primjerka s tim da se jedan primjerak daje kupcu a drugi služi za knjiženje u poslovnim knjigama.

(3) Obveznici poreza na dohodak koji obavljaju samostalnu djelatnost, a koji promet roba i usluga naplaćuju gotovinski u prometu na malo duhana, duhanskih prerađevina, dnevnog tiska, lota i sportske prognoze u kioscima, pri prodaji robe i usluga na tržnicama i drugim otvorenim prostorima, nisu dužni izdavati račune. Ovi obveznici dužni su sačiniti dokument za unos podataka o ukupnom dnevnom prometu u poslovne knjige u vidu dnevnog izvješća koji sadrži podatke o ukupnom dnevnom prometu s PDV-om i bez PDV-a.

(4) Tržnicama i otvorenim prostorima u smislu ovog pravilnika smatraju se mjesta registrirana od strane nadležnog organa kao mjesta na kojima se može prodavati roba i vršiti usluge krajnjim potrošačima. Pod prodajom na otvorenim prostorima smatra se i prodaja karata javnog prijevoza putnika, prodaja karata i ostalih proizvoda putem automata.

3.7. (1) Knjiga prihoda i rashoda

Članak 45.

(1) Knjiga prihoda i rashoda (obrazac KPR-1041) je evidencija o dnevnim i ukupnim poslovnim prihodima i rashodima u poreznom razdoblju.

(2) U knjigu prihoda i rashoda unose se opći podaci o poreznom obvezniku i to: ime i prezime poreznog obveznika, odnosno nositelja zajedničke djelatnosti, naziv radnje, jedinstveni identifikacijski broj (statistički odnosno jedinstveni matični broj građana - JMB), adresa.

(3) U knjigu prihoda i rashoda unose se podaci o poslovnim приходima i rashodima i to:

- stupci 1. do 6. opći podaci,
- stupac 7. - redni broj promjene,
- stupac 8. - nadnevak nastanka poslovne promjene (ostvarenja prihoda ili rashoda),
- stupac 9. – broj dokumenta odnosno naloga za knjiženje,
- stupac 10.- opis dokumenta za knjiženje (račun, izvod žiro računa, popis čekova, zapisnik o izuzimanju i ulaganju, obračun i dr.) na temelju kojeg se sastavlja nalog za knjiženje,
- stupac 11. - iznos prihoda naplaćenih u gotovini i čekovima. Ako se naknadno utvrdi da primljeni ček nije naplativ, vrši se ispravka (storno) iskazanih prihoda,
- stupac 12. - iznos prihoda naplaćenih putem žiro računa,
- stupac 13. - iznos prihoda naplaćenih u stvarima, uslugama ili na drugi način, u skladu sa Zakonom,
- stupac 14. - porez na dodanu vrijednost sadržan u приходima registriranog PDV obveznika, naplaćenim naknadama te primljenim stvarima i uslugama,
- stupac 15. - ukupan приход - zbroj iznosa iz stupaca 11, 12. i 13. umanjen za iznos poreza na dodanu vrijednost,
- stupac 16. - iznos rashoda u vezi nabave robe / materijala,
- stupac 17. - iznos uplaćen na ime bruto plaća uposlenika,
- stupac 18. - iznos koji je poduzetnik uplatio na ime svojih obveznih doprinosa za sebe osobno i na isplaćene plaće svojih uposlenika,
- stupac 19. - iznos ostalih porezno priznatih rashoda izvršenih u stvarima, uslugama, ulaganjima i dr., u skladu sa Zakonom,
- stupac 20. - porez na dodanu vrijednost sadržan u rashodima - registriranih PDV obveznika plaćenim u novcu, stvarima i/ili uslugama,
- stupac 21. - ukupno porezno dopustivi rashodi - zbroj iznosa iz stupaca 16, 17, 18. i 19 umanjen za iznos poreza na dodanu vrijednost koji je sadržan u rashodima iz stupca 16.

(4) Porezni obveznik je dužan u knjizi prihoda i rashoda ili drugim evidencijama osigurati podatke o dnevnom gotovinskom prometu.

(5) Iznimno, porezni obveznici koji obavljaju samostalnu djelatnost, a prema propisima o porezu na dodanu vrijednost vode evidenciju o dnevnom gotovinskom prometu, mogu u stupac 11. knjige prihoda i rashoda gotovinski promet unositi u jednom iznosu za cijelo obračunsko razdoblje, i to u rokovima propisanim za utvrđivanje obveze poreza na dodanu vrijednost.

(6) U stupce 11, 12 i 13. knjige prihoda i rashoda unose se podaci o ukupnim приходима sa naplaćenim porezom na dodanu vrijednost, a u stupce 16., 17., 18. i 19. unose se podaci o ukupnim porezno dopustivim rashodima uključujući i plaćeni porez na dodanu vrijednost.

(7) Unos podataka u knjigu prihoda i rashoda mora se izvršiti najkasnije do 15. - og u mjesecu za prethodni mjesec. Obveznici poreza na dodanu vrijednost dužni su unos podataka u knjigu prihoda i rashoda izvršiti u roku propisanom za uplatu poreza na dodanu vrijednost.

(8) Porezni obveznik dužan je voditi jednu knjigu prihoda i rashoda bez obzira na broj izdvojenih poslovnih prostora.

(9) Za zajedničku djelatnost vodi se jedna knjiga prihoda i rashoda bez obzira na broj izdvojenih poslovnih prostora i broj supoduzetnika.

(10) Na kraju poreznog razdoblja (kalendarske godine) prihodi i rashodi se zbrajaju. Utvrđenim iznosima ukupnih prihoda i porezno dopustivih rashoda u slučaju otuđenja ili likvidacije, dodaju se poslovni prihodi i rashodi prema čl. 33. i 34. ovoga pravilnika. Radi utvrđivanja ukupnih poslovnih rashoda ovako utvrđenim rashodima dodaju se rashodi otpisa dugotrajne imovine utvrđeni u skladu s čl. 35. do 37. ovoga pravilnika.

Članak 46.

3.7. (2) Knjiga prometa

(1) Porezni obveznici koji vrše prodaju robe na malo ili pružaju usluge građanima na više prodajnih mjesta, pored knjige prihoda i rashoda, dužni su za svako prodajno mjesto, radnju i sl. voditi knjigu prometa (obrazac KP-1042), ako podatke o dnevnom gotovinskom prometu za svako takvo mjesto ne osiguravaju putem drugih evidencija propisanih posebnim zakonima.

(2) Podaci o ostvarenom dnevnom prihodu naplaćenom u gotovom novcu ili čekovima unose se u knjigu prometa na kraju radnog dana, a najkasnije prije početka slijedećeg radnog dana.

(3) U knjigu prometa unose se opći podaci o poreznom obvezniku (ime i prezime poreznog obveznika, odnosno nositelja zajedničke djelatnosti, naziv radnje, jedinstveni identifikacijski broj odnosno jedinstveni matični broj građana – JMB, adresa, podatci o izdvojenim poslovnim prostorima i slijedeći podaci:

- stupac 1. do 7. - opći podaci,
- stupac 8. - redni broj,
- stupac 9. – nadnevak ostvarenja gotovinskog prihoda,
- stupac 10. - broj dokumenta odnosno naloga za knjiženje,
- stupac 11. - opis dokumenta o приходима u gotovini (račun, izvod iz žiro računa, popis čekova, total dnevnog prometa iz registar kase i sl.)
- stupac 12. - iznos naplaćen u gotovini i/ili u čekovima,

- stupac 13 - prihodi naplaćeni bezgotovinski na osnovu ispostavljene fakture,
- stupac 14. - zbroj iznosa iz stupaca 12. i 13.

(4) Iznos iz stupca 14. knjige prometa zbraja se sa iznosima dnevnog/ih prometa ostvarenog istog dana u drugoj/im izdvojenim poslovnim prostorima odnosno sjedištu poduzetnika i zbrojni iznos se unosi u stupac 11. knjige prihoda i rashoda.

3.7. (3) Popisna lista dugotrajne imovine

Članak 47.

(1) Porezni obveznik je dužan izvršiti popis i sačiniti popisnu listu dugotrajne imovine na početku obavljanja samostalne djelatnosti i voditi je za cijelo vrijeme obavljanja djelatnosti.

(2) Popis dugotrajne imovine služi za utvrđivanje poslovnih rashoda po osnovi otpisa (amortizacije) dugotrajne imovine.

(3) Popis dugotrajne imovine vrši se na obrascu PLDI -1043 koji sadrži slijedeće podatke:

- 1) stupci 1. do 3. - podatci o poreznom obvezniku odnosno nositelju zajedničke djelatnosti (jedinствeni matični broj – JMB, prezime i ime poreznog obveznika odnosno nositelja zajedničke djelatnosti i adresa prebivališta),
- 2) stupci 4. do 7. - podaci o registriranoj djelatnosti (jedinствeni identifikacijski broj - JIB, naziv pod kojim je djelatnost registrirana, adresa sjedišta djelatnosti i oznaka osnovne djelatnosti kojom se obveznik bavi),
- 3) podatci o dugotrajnoj imovini (stupci od 8. do 17.), i to:
  - stupac 8. - redni broj za svaku pojedinačno nabavljenu ili unesenu stvar ili pravo. Ako se radi o prijenosu stvari i prava iz prošlogodišnjeg popisa redni se brojevi unose prema novom popisu,
  - stupac 9. - naziv stvari ili prava,
  - stupac 10. - dan, mjesec i godina nabavke ili unosa stvari i/ili prava,
  - stupac 11. - broj dokumenta,
  - stupac 12. - nabavna vrijednost ili troškovi proizvodnje stvari ili prava. Iznimno, u slučaju unosa za koji nema vjerodostojnog dokumenta o nabavci unosi se procijenjena tržišna vrijednost, o čemu je potrebno sačiniti zapisnik s elementima na temelju kojih je izvršena procjena,
  - stupac 13. - knjigovodstvena vrijednost stvari ili prava koja se prenosi iz stupca 17. prošlogodišnjeg popisa dugotrajne imovine. Za

stvari ili prava koja se nabavljaju tijekom godine u ovaj stupac unosi se nabavna vrijednost iz stupca 12,

- stupac 14. - vijek trajanja dugotrajne imovine u koju je imovina svrstana prema grupi iz članka 35. ovoga pravilnika,
- stupac 15. - stopa amortizacije stvari ili prava do najviše stope amortizacije utvrđene člankom 35. ovoga pravilnika,
- stupac 16. - zbroj otpisa (amortizacije) stvari ili prava koji se izračunava tako što se nabavna vrijednost iz stupca 12. pomnoži stopom amortizacije iz stupca 15. i podjeli sa 100, ili se zbroj jednokratnog otpisa u godini nabave opreme i poslovnog objekta koji je jednak iznosu iskazanom u stupcu 12. ili zbroj ubrzanog djelomičnog otpisa samo u godini nabavke opreme i poslovnog objekta, kao dio iznosa iskazanog u stupcu 12. Za stvari i prava koji su nabavljeni odnosno otuđeni tijekom godine, a otpis se obavlja primjenom stopa propisanih u članku 35. ovoga pravilnika, iznos otpisa priznaje se razmjerno broju mjeseci korištenja, a izračunava se na slijedeći način:

Iznos iz stupca 12 x stopa iz stupca 15. x broj mjeseci korištenja

-----
12

Kao prvi mjesec korištenja uzima se mjesec koji slijedi iza mjeseca u kojem je stvar odnosno pravo stavljeno u upotrebu. Kao zadnji mjesec korištenja uzima se mjesec u kojem je došlo do otuđenja.

- stupac 17. - knjigovodstvena vrijednost stvari ili prava na kraju kalendarske godine ili mjeseca otuđenja ili uništenja, koja se izračunava tako da se od knjigovodstvene vrijednosti iz stupca 13. oduzme iznos otpisa iz stupca 16.

(4) Popis dugotrajne imovine sastavlja se za svaku kalendarsku godinu i zaključuje sa stanjem na dan 31. prosinca tekuće godine. Zaključno stanje iz stupca 17. za svaku stvar pojedinačno prepisuje se kao početno stanje u stupac 13. popisa dugotrajne imovine za slijedeću godinu.

3.7. (4) Evidencija potraživanja i obveza

Članak 48.

(1) Potraživanja po osnovu isporuka robe ili usluga, te potraživanja od kapitala koje se zasnivaju na obavljanju samostalne djelatnosti moraju se iskazati u popisu potraživanja.

(2) Obveze po osnovu isporuka robe i usluga, te obveze po osnovu kapitala iskazuju se u popisu obveza. Kod bankovnih kredita popisom obveza smatraju se mjesečni izvodi s računa o uzimanju i vraćanju kredita.

(3) U popisu potraživanja moraju se iskazati sva potraživanja poreznog razdoblja najkasnije 30 dana po isteku poreznog razdoblja.

(4) Evidencija potraživanja i obveza vodi se na obrascu EPO - 1044 koji sadrži podatke o poreznom obvezniku (ime i prezime poreznog obveznika, odnosno nositelja zajedničke djelatnosti, adresa prebivališta, naziv i adresa sjedišta radnje, jedinstveni identifikacijski broj odnosno jedinstveni matični broj – JMB, adresa, kao i slijedeće:

- stupci 1. do 6. - opći podaci,
- stupac 7. - redni broj,
- stupac 8. - naziv kupca ili dobavljača
- stupci 9. do 13. - pregled izdanih računa (broj računa, nadnevak izdavanja i iznos računa u KM, nadnevak i iznos naplate računa),
- stupci 14. do 18. - pregled primljenih računa (broj računa, nadnevak prijama i iznos računa za uplatu, nadnevak i iznos uplate računa),
- stupac 19. - redni broj pod kojim je račun evidentiran u knjizi prihoda i rashoda.

4. Utvrđivanje i plaćanje poreza na dohodak od obrtničke djelatnosti i djelatnosti srodnih obrtničkim djelatnostima u paušalnom iznosu

Članak 49.

(1) Poreznim obveznicima koji obavljaju samostalne djelatnosti obrta i djelatnosti srodnih obrtničkim, odobrit će se plaćanje poreza na dohodak u paušalnom iznosu pod uvjetima utvrđenim člankom 31. Zakona, ako ispunjavaju slijedeće kriterije:

1. ako obavljaju obrtničke djelatnosti i djelatnosti srodne obrtničkim, sami bez upošljavanja drugih osoba i ako se obavljanje djelatnosti temelji na vještini, a ne sredstvima za obavljanje djelatnosti – kućna radinost,
2. ako obavljaju tradicionalne stare zanate,
3. ako obavljaju prijevoznike djelatnosti samo sa jednim sredstvom prijevoza.

(2) Obveznici koji obavljaju djelatnosti iz stavka (1) toč. 1. i 2. ovog članka pod navedenim uvjetima, a žele da plaćaju porez na dohodak u paušalnom iznosu, dužni su nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave podnijeti zahtjev za utvrđivanje mjesečnog paušalnog iznosa uz dokaz o ispunjavanju propisanih kriterija. Porezna uprava dužna je u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva, shodno članku 7. stavak (1) alineja 9. Zakona o Poreznoj upravi Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/02 i 28/04), obavijestiti podnosioca zahtjeva da li može porez na dohodak plaćati u paušalnom iznosu ili prema odredbama članka 19. Zakona.

(3) Porezni obveznici koji pod navedenim uvjetima obavljaju djelatnosti iz stavka (1) točka 3. ovog članka, mogu bez podnošenja zahtjeva akontaciju poreza na dohodak po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti plaćati u mjesečnim iznosima utvrđenim člankom 50. ovoga pravilnika.

Članak 50.

(1) Porezni obveznici kojima je odobreno plaćanje poreza na dohodak u paušalnom iznosu, porez na dohodak plaćaju u slijedećim mjesečnim iznosima:

1. obveznici koji obavljaju obrtničke djelatnosti i djelatnosti koje su srodne obrtničkim, sami bez upošljavanja drugih osoba	70,00 KM
2. obveznici koji obavljaju stare i tradicionalne zanate	30,00 KM
3. obveznici koji obavljaju prijevoz putnika samo sa jednim sredstvom prijevoza	50,00 KM
4. obveznici koji obavljaju prijevoz tereta jednim prijevoznim sredstvom nosivosti do 8 tona	80,00 KM

(2) Utvrđene mjesečne iznose poreza, obveznici iz stavka (1) ovoga članka, dužni su uplatiti do 15. u mjesecu za prethodni mjesec.

(3) Porezni obveznici kojima je odobreno plaćanje poreza na dohodak u paušalnom iznosu, a osim gotovinskog prometa povremeno sa pravnim osobama ostvaruju bezgotovinski promet, dužni su, pored paušalnog mjesečnog iznosa, plaćati i porez po odbitku 10% od svakog pojedinačnog iznosa prometa sa pravnim osobama naplaćenog bezgotovinski. Odbijeni i uplaćeni porez od prometa ostvarenog sa pravnom osobom smatra se konačnom poreznom obvezom.

(4) Porezni obveznici koji porez na dohodak od samostalne djelatnosti plaćaju u paušalnom iznosu nisu dužni voditi poslovne knjige propisane člankom 19. stavak (2) Zakona, izuzev poreznih obveznika iz stavka (3) ovoga članka, koji su dužni voditi knjigu prometa (obrazac KP – 1042) i u istoj evidentirati bezgotovinski promet ostvaren sa pravnim osobama.

5. Utvrđivanje dohotka od poljoprivredne djelatnosti i šumarstva

Članak 51.

Dohodak od poljoprivredne i šumarske djelatnosti koje imaju obilježja samostalne djelatnosti oporezuju se kao djelatnosti obrta i djelatnosti srodne obrtu.

6. Utvrđivanje dohotka od drugih samostalnih djelatnosti

Članak 52.

(1) Dohodak od drugih samostalnih djelatnosti iz članka 12. stavak (4) točka 2) Zakona, utvrđuju se u visini ostvarenih prihoda, a dohodak iz članka 12. stav (4) točka 3) Zakona, kao razlika između ostvarenih prihoda i rashoda utvrđenih člankom 15. st. (4) i (5) Zakona.

(2) Autorskim naknadama smatraju se prihodi ostvareni kao naknade za korištenje, ili za pravo korištenja bilo kojeg autorskog prava na književno, umjetničko ili znanstveno djelo, patent, zaštitni znak, plan, model, tajne formule ili postupke, kao i srodna prava, u skladu s posebnim zakonom, pod uvjetom da se ta prava ne ostvaruju u okviru nesamostalne djelatnosti ili samostalne djelatnosti iz članka 12. st. (1), (2) i (3). Zakona.

7. Utvrđivanje dohotka od zajedničkog obavljanja samostalne djelatnosti

Članak 53.

(1) Dohodak od samostalne djelatnosti iz članka 12. stavak (2) toč. 1), 2) i 3) Zakona, može ostvarivati zajedno i više fizičkih osoba.

(2) Dohodak od zajedničkog obavljanja samostalne djelatnosti iz stavka (1) ovog članka, oporezuje se u skladu s čl. 13. do 17. Zakona.

V. UTVRĐIVANJE DOHOTKA OD IMOVINE I IMOVINSKIH PRAVA

Članak 54.

(1) Dohodak od iznajmljivanja nepokretne imovine (zgrada, zemljišta i dr.) predstavlja razliku između prihoda iz članka 20. stavak (1) točka 1) i rashoda iz članka 20. stavak (7) Zakona.

(2) Dohodak od iznajmljivanja pokretne imovine (opreme, transportnih vozila i dr.) predstavlja razliku između prihoda iz članka 20. stavak (1) točka 3) i rashoda iz članka 20. stavak (7) Zakona.

(3) Dohodak od otuđenja nepokretne imovine predstavlja razliku između prihoda iz članka 20. stavak (1) točka 2), ostvarenog prodajom, zamjenom i drugim prijenosom vlasništva uz naknadu nad nepokretnom imovinom, drugoj/im osobi/ama i rashoda iz članka 20. stavak (6) Zakona. Poreznu osnovicu čini razlika između tržišne vrijednosti nekretnine koja se otuđuje i njene nabavne vrijednosti uvećane za rast proizvođačkih cijena industrijskih proizvoda, prema podacima federalnog Zavoda za statistiku.

(4) Dohodak od otuđenja nepokretnosti koje su otuđene nakon tri godine od dana nabave, kao i dohodak ostvaren otuđenjem nepokretnosti koje su služile za stanovanje poreznom obvezniku ili članovima njegove uže obitelji, ne oporezuju se.

(5) Dohodak ostvaren iznajmljivanjem opreme, transportnih vozila i druge pokretne imovine koja služi za obavljanje samostalne djelatnosti, ne smatra se dohotkom od imovine i imovinskih prava već se oporezuju kao dohodak od obavljanja samostalne djelatnosti.

(6) Fizičke osobe koje stječu imovinska prava (autorska prava i prava industrijskog vlasništva) nasljeđivanjem, obveznici su poreza na dohodak od imovinskih prava kada stečena imovinska prava ustupe na određeni rok uz naknadu. Ograničeno ustupanje prava postoji i kada ugovorom nije utvrđen rok prestanka korištenja prava.

Članak 55.

(1) Dohodak od zajedničke imovine i imovinskih prava utvrđuje se u skladu s čl. 20. i 21. Zakona, odnosno kada se dohodak ostvaruje u okviru samostalne djelatnosti, sukladno čl. 13. do 19. Zakona

(2) U slučaju ostvarivanja zajedničkog dohotka od imovine i imovinskih prava, nositelj zajedničke imovine dužan je po isteku poreznog razdoblja u roku od dva mjeseca, nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave prema mjestu gdje se imovina nalazi, podnijeti godišnju prijavu o utvrđenom porezu na dohodak od zajedničke imovine.

VI. UTVRĐIVANJE DOHOTKA OD ULAGANJA KAPITALA

Članak 56.

(1) Dohotkom od ulaganja kapitala smatraju se prihodi fizičkih osoba koji se ostvaruju od potraživanja po osnovi danih zajmova.

(2) Dohotkom od ulaganja kapitala ne smatraju se prihodi od kamata na štednju, na pologe (po viđenju i oročene) na žiro računu, tekućim i deviznim računima kod banaka, štedionica i štedno-kreditnih udruga, prihodi od kamata po vrijednosnim papirima izdanim u skladu s posebnim zakonom.

VII. UTVRĐIVANJE DOHOTKA OD NAGRADNIH IGARA I IGARA NA SREĆU

Članak 57.

(1) Dohotkom od nagradnih igara i igara na sreću, shodno članku 5. stavak (1) točka 10) Zakona, ne smatraju se nagrade u novcu, stvarima ili pravima za pokazano znanje u kvizovima i drugim sličnim natjecanjima.

(2) Iznimno od odredbe članka 34. stavak (3) Zakona, kod ostvarenja nagrade ili dobitka od igara na sreću u stvarima, pravima ili uslugama, organizator nagradne igre odnosno igre na sreću dužan je utvrditi poreznu osnovicu i iznos poreza na ostvareni dobitak, a porezni obveznik koji je ostvario dobitak je dužan izvršiti uplatu obračunatog poreza prije preuzimanja nagrade odnosno dobitka i organizatoru nagradnih igara, odnosno priređivaču igre na sreću, dostaviti uplatnicu sa plaćenim porezom.

(3) Osnovicu za obračun poreza na dohodak od nagradnih igara i igara na sreću čini ukupna vrijednost nagrade odnosno dobitka od igara na sreću (novčanu odnosno tržišnu), bez umanjnja za iznose iz članka 23. stavak (2) Zakona, kao i za osobne odbitke iz članka 24. Zakona.

(4) Organizator nagradnih igara, odnosno priređivač igara na sreću, dužan je voditi evidenciju o nagradama i dobitcima od igara na sreću u stvarima s podacima o dobitniku, tržišnoj vrijednosti nagrade, odnosno dobitka, i plaćenom porezu na dohodak.

VIII. OSOBNI ODBITAK

Članak 58.

(1) Rezidentni obveznik poreza na dohodak, u skladu s člankom 24. stavak (1) Zakona, ima pravo na osnovni osobni odbitak u visini od 300,00 KM mjesečno odnosno najviše 3.600,00 KM godišnje (ako je tijekom poreznog razdoblja svih 12 mjeseci ostvarivao dohodak odnosno bio registriran kao obveznik poreza na dohodak). Rezidentni porezni obveznik ima pravo i na osobne odbitke po osnovi izdržavanih članova uže obitelji i po osnovu vlastitog invaliditeta i/ili invaliditeta članova uže obitelji koje izdržava u skladu s člankom 24. st. (2) do (6) Zakona.

(2) U skladu s člankom 24. stavak (3) Zakona, izdržavanim članovima uže obitelji smatraju se oni članovi uže obitelji čiji vlastiti dohodak i drugi prihodi, koji se u smislu Zakona ne smatraju dohotkom, ne prelaze iznos od 3.600,00 KM godišnje.

(3) U skladu s člankom 24. stavak (2) točka 6) Zakona, osobama sa invaliditetom smatraju se fizičke osobe kojima je na temelju posebnih propisa, rješenjem nadležnog organa utvrđeno tjelesno oštećenje i stupanj invaliditeta.

(4) Pravo na osobne odbitke iz stavka (1) ovoga članka, može se ostvariti samo na temelju porezne kartice koju je poreznom obvezniku na njegov zahtjev izdala Porezna uprava.

(5) Obveznik poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti pravo na umanjnje porezne osnovice za odgovarajući iznos osobnih odbitaka iz stavka (1) ovoga članka, može ostvariti već tijekom poreznog razdoblja kod utvrđivanja mjesečnih akontacija poreza na dohodak tj. kod obračunavanja poreza na isplaćenu plaću ili po isteku poreznog razdoblja na temelju godišnje porezne prijave odnosno pri utvrđivanju godišnje osnovice poreza na dohodak za proteklo porezno razdoblje. Rezidentni obveznici poreza na dohodak po osnovu samostalnih djelatnosti i/ili po osnovi imovine i imovinskih prava, osim onih kojima je porez na dohodak obračunat i naplaćen kao konačna porezna obveza po odbitku, osobne odbitke iz stavka (1) ovoga članka mogu utvrditi na temelju porezne kartice iz stavka (4) ovoga članka i uzeti ga u obzir kod utvrđivanja godišnje osnovice poreza na dohodak za proteklo porezno razdoblje.

(6) Ako dva člana ili više članova uže obitelji koji ostvaruju oporezivi dohodak i zajednički od svojih primanja izdržavaju druge članove uže obitelji, mogu na vlastiti zahtjev osobni odbitak za izdržavane članove uže porodice dijeliti u omjeru koji

iskažu u stupcu d. svojih zahtjeva za izdavanje poreznih kartica (obrazac PK-1001). U tom slučaju, kod utvrđivanja ukupnih faktora osobnog odbitka koji se unosi u poreznu karticu svake osobe koja sudjeluje u izdržavanju drugih članova uže obitelji, uzima se u obzir odgovarajući dio svakog pojedinačnog faktora u omjeru koji su iskazali u svojim zahtjevima za izdavanje porezne kartice.

(7) Po isteku poreznog razdoblja, u postupku utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak, rezidentni porezni obveznik može, na temelju vjerodostojne dokumentacije koju treba priložiti uz godišnju poreznu prijavu, uvećati svoj osobni odbitak utvrđen na temelju porezne kartice, po osnovama utvrđenim člankom 24. st. (7) do (9) Zakona, tj. za premije uplaćene u proteklom poreznom razdoblju za dobrovoljno životno, zdravstveno i/ili mirovinsko osiguranje, zatim po osnovi troškova liječenja, nabave ortopedskih pomagala i sl. kao i plaćenih kamata na stambeni kredit.

(8) Rezidentni porezni obveznik može uvećati iznos osobnog odbitka za premije uplaćene u proteklom poreznom razdoblju za dobrovoljno životno, zdravstveno i/ili mirovinsko osiguranje u skladu s člankom 24. stavak (7) Zakona. Po ovoj osnovi osobni odbitak se može uvećati najviše za 2.520,00 KM (3.600,00 x 0,7) tj. ako su premije uplaćene za svih 12 mjeseci protekle godine. Za pune mjesece u kojima premije nisu uplaćene, iznos osobnog odbitka po osnovi osiguranja se proporcionalno smanjuje.

(9) Rezidentnim poreznim obveznicima osobni odbitak može se uvećati i za iznos stvarnih troškova za zdravstvene usluge i nabavu ortopedskih pomagala i protetičkih nadomjestaka za vlastite potrebe ili za izdržavane članove uže obitelji pod uvjetom da dokumentacija glasi na ime i prezime poreznog obveznika i da sadrži podatke o visini troškova liječenja (originalni računi zdravstvenih ustanova, potvrda o participaciji), dokaze o plaćanju troškova, te izjavu da za tu svrhu nije primljena donacija.

(10) Zdravstvenim uslugama u smislu stavka (9) ovoga članka, smatraju se usluge u okviru primarne, specijalističke i bolničke zdravstvene zaštite, u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, koje se pružaju u svrhu liječenja, a koje nisu plaćene iz osnovnog, privatnog zdravstvenog osiguranja, ili od strane poslodavca ili donacije koju je fizička osoba dobila za te namjene. Zdravstvenim uslugama smatraju se i liječnički pregledi, dijagnostičke i laboratorijske pretrage, dijagnostički i terapijski postupci, operativni zahvati, bolnička zdravstvena zaštita i medicinska rehabilitacija, stomatološke usluge i protetički nadomjestci, lijekovi propisani na recept.

(11) Iznimno od stavka (9) ovoga članka, porezni obveznik ne može uvećati osobni odbitak po osnovu troškova zdravstvenih usluga za estetske i kozmetičke zahvate, nabavu kozmetičkih sredstava koja nisu medicinski indicirana, odnosno primijenjena u svrhu prevencije ili liječenja bolesti, za troškove nabave sanitetskog i potrošnog materijala, dijagnostičkih sredstava i lijekova i sredstava koja se mogu kupiti bez liječničkog recepta.

(12) Rezidentnim poreznim obveznicima osobni odbitak može se uvećati i za iznos plaćene kamate na stambeni kredit, ako posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju kojom može dokazati da tim kreditom (kupnjom ili izgradnjom stambene jedinice

koja, s obzirom na broj članova uže obitelji, odgovara njegovim potrebama), prvi put rješava svoj stambeni problem odnosno stambeni problem svoje obitelji.

(13) Neiskorišteno pravo na osobni odbitak za razdoblje za koje se podnosi godišnja prijava, odnosno pravo na priznavanje dijela osobnog odbitka čiji je iznos utvrđen na temelju faktora iskazanog u poreznoj kartici, veći od ostvarenog dohotka odnosno ostvarenog gubitka u tom poreznom razdoblju, ne može se prenositi i nadoknađivati u narednom/im poreznim razdobljima niti prenositi odnosno ustupati drugim poreznim obveznicima.

IX. POREZNI GUBITAK

Članak 59.

(1) Porezni gubitak ostvaren obavljanjem samostalnih djelatnosti i/ili po osnovu imovine, koji se ne može nadoknaditi u cijelosti ili djelomično odnosno odbiti od dohodaka ostvarenih u istom poreznom razdoblju po osnovu drugih izvora, može se prenijeti u naredno porezno razdoblje i odbiti od dohotka ostvarenog u tom poreznom razdoblju. Ostvareni gubitak može se prenositi najviše u pet narednih poreznih razdoblja.

(2) Ako gubitci nastaju više godina uzastopno, prvo se podmiruju oni gubitci koji su prvi i nastali, a preneseni gubitak iz proteklih poreznih razdoblja odbija se prije osobnih odbitaka iz članka 24. Zakona.

(3) Porezni gubitak koji rezident Federacije ostvari u stalnom mjestu poslovanja izvan Federacije ne može se odbiti od dohotka koji on ostvari u Federaciji.

(4) Porezni gubitak koji nerezident Federacije ostvari izvan Federacije ne može se odbiti od dohotka koji on ostvari u Federaciji.

X. POSTUPAK UTVRĐIVANJA I PLAĆANJA POREZA NA DOHODAK

1. Porez po odbitku

1.1. Porez po odbitku kao akontacija poreza na dohodak

Članak 60.

Porez po odbitku, koji se smatra akontacijom poreza na dohodak za poreznog obveznika obračunava po stopi od 10%, obustavlja, i uplaćuje poslodavac, osoba koja ima obveze poslodavca ili isplatitelj, prilikom svake isplate dohotka istovremeno sa isplatom i to:

- 1) od dohotka ostvarenog po osnovi nesamostalne djelatnosti / plaće, naknade plaće i sl./, porez po odbitku se obračunava u skladu s člankom 27. st. (1),(2) i (3) Zakona i člankom 16. ovoga pravilnika,

- 2) od dohotka od nesamostalne djelatnosti iz članka 27. st. (5) i (6) Zakona, porez po odbitku se obračunava bez prava na osobni odbitak iz članka 24. Zakona,
- 3) od dohotka od druge samostalne djelatnosti članova zastupničkih organa vlasti i jedinica lokalne samouprave iz članka 12. stavak (4) točka 1) i članka 30. stavak (3) Zakona, na način iz stavka (1) toč. 1) ili 2) ovoga članka,
- 4) od dohotka druge samostalne djelatnosti iz članka 12. stavak (4) točka 2) i članka 30. stavak (2) Zakona, (porez po odbitku se obračunava bez prava na osobni odbitak iz članka 24. Zakona),
- 5) od dohotka od druge povremene samostalne djelatnosti slobodnih zanimanja iz članka 12. stavak (4) točka 3) Zakona, osobama koje kao znanstvenici, umjetnici, stručnjaci, novinari i dr. ostvaruju autorske naknade (porez po odbitku se obračunava na poreznu osnovicu koju čini ukupan prihod umanjen u visini od 30% ostvarenog prihoda ili u stvarnom iznosu, u skladu s člankom 15. stavak (5) Zakona, bez prava na osobni odbitak iz članka 24. Zakona).

1.2. Porez po odbitku kao konačna porezna obveza

Članak 61.

(1) Ako je poslodavac, isplatitelj ili sam porezni obveznik tijekom poreznog razdoblja, porez po odbitku pravilno obračunavao, obustavljao i uplaćivao, plaćeni porez po odbitku smatra se konačno utvrđenim porezom na pojedinačno ili ukupno ostvareni dohodak po tim osnovama, u slijedećim slučajevima:

- 1) kod dohotka od samostalne djelatnosti i drugih samostalnih djelatnosti iz članka 60. toč. 1) i 3) i stavak (2) točka 3) ovoga pravilnika, plaćeni porez po odbitku se smatra konačnim godišnjim porezom ako:
  - porezni obveznik u poreznom razdoblju nije uz taj dohodak ostvario i druge oblike dohotka za koje se uplaćena akontacija ne smatra konačnim porezom,
  - ako je dohodak ostvaren u Federaciji i/ili izvan Federacije samo kod jednog rezidentnog poslodavca,
  - ako je dohodak ostvaren samo kod jednog isplatitelja.
- 2) kod dohotka od nesamostalne djelatnosti iz članka 60. stavak (1) točka 2) ovoga pravilnika,
- 3) kod dohotka od drugih samostalnih djelatnosti iz članka 12. stavak (4) točka 2), članka 30. stavak (2) Zakona, od dohotka od druge povremene samostalne djelatnosti iz članka 12. stavak (4) točka 3) i članka 30. stavak (1) Zakona i dohotka od druge povremene samostalne djelatnosti slobodnih zanimanja iz članka 12. stavak (4) točka 3) Zakona;

- 4) kod dohotka od samostalne djelatnosti koji ostvari nerezident obavljanjem djelatnosti vezanih za novinarstvo, radio, tv, organizaciju zabavnih priredbi kao i povremenim obavljanjem samostalnih djelatnosti, novinara, umjetnika, sportaša, književnika iz članka 12. st. (2) i (3) i članka 30. stavak (1) Zakona ,
- 5) kod dohotka od imovine koji je ostvaren iznajmljivanjem stanova, soba i postelja preko ili bez posrednika putnicima i turistima za koje je plaćena boravišna pristojba iz članka 20. st. (1) točka 1) i (8) točka 2) i članka 32. stavak (2) Zakona,
- 6) kod dohotka od vremenski ograničenog ustupanja imovinskih prava iz članka 21. st. (1) i (2) i članka 32. stavak (3) Zakona,
- 7) kod dohotka od ulaganja kapitala iz čl. 22. i 33. Zakona,
- 8) kod dohotka od nagradnih igara i igara na sreću iz čl. 23 i 34. stavak (1) Zakona.

(2) Porezni obveznik može u godišnju poreznu prijavu unijeti i oblike dohotka iz stavka (1) ovoga članka, osim dohotka od imovine, dohotka od ulaganja kapitala, dohotka od nagradnih igara i igara na sreću gdje se plaćena akontacija smatra konačnim porezom, radi:

- 1) ostvarenja prava na dio osobnog odbitka iz članka 24. st. (1), (2), (3), (8) i (9) Zakona,
- 2) umanjenja porezne osnovice za tekući ili preneseni gubitak od obavljanja djelatnosti koje se oporezuju kao samostalne djelatnosti iz članka 12. stavak (2) toč. 1), 2) i 3) Zakona;
- 3) ostvarenja drugih zakonskih prava.

(3) Ne smatra se konačnim godišnjim porezom plaćeni porez po odbitku u slučajevima:

- 1) dohotka od nesamostalne djelatnosti iz više radnih odnosa po osnovi nesamostalne djelatnosti kod više poslodavaca;
- 2) dohotka od nesamostalne djelatnosti koji se stječe izravno iz inozemstva, bez posredovanja rezidentnog poslodavca;
- 3) dohotka od samostalne djelatnosti uz koju je porezni obveznik u istom razdoblju ostvario druge oblike dohotka za koje je propisana obveza podnošenja godišnje porezne prijave.

(4) U slučajevima iz stavka (3) ovog članka, porezni obveznik je dužan u godišnju poreznu prijavu unijeti i dohodak od nesamostalne djelatnosti ostvaren u Federaciji, ali ne i oblike dohotka ostvarene u istom poreznom razdoblju u Federaciji

za koje se plaćenja akontacija poreza po odbitku smatra konačnom poreznom obvezom.

XI. OPOREZIVANJE DOHOTKA KOJI OSTVARE NEREZIDENTI NA TERITORIJI FEDERACIJE

Članak 62.

(1) Rezidentni isplatitelji koji dohodak isplaćuju nerezidentnim poreznim obveznicima, dužni su pri svakoj isplati dohotka obračunati, obustaviti i uplatiti porez na dohodak, sukladno odredbama Zakona.

(2) Porez na dohodak na prihode koje na teritoriji Federacije ostvari nerezident povremenim obavljanjem samostalne djelatnosti (umjetnici, sportaši, književnici, i dr.), uključujući i djelatnosti vezane za novinarstvo, radio, televiziju, te organizaciju zabavnih priredbi, obračunava se i plaća po odbitku, primjenom stope 10% na osnovicu koju čini ukupan ostvareni prihod, bez prava na osobni odbitak iz članka 24. Zakona. U skladu s člankom 30. stavak (1) Zakona, obračunati i plaćeni porez smatra se konačnom poreznom obvezom i porezni obveznik - nerezident koji je te prihode ostvario nije obavezan za ovaj prihod podnositi godišnju poreznu prijavu.

(3) Na zahtjev nerezidenta nadležna organizacijska jedinica Porezne uprave dužna je nerezidentu izdati potvrdu o plaćenom porezu na dohodak u Federaciji.

(4) Rezidentni isplatitelji dohotka koji vrše isplatu dohotka nerezidentnim poreznim obveznicima koji imaju prebivalište u državama sa kojima Bosna i Hercegovina ima zaključen i ratificiran ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, dužni su prilikom isplate obračunati, obustaviti i uplatiti porez na dohodak na način utvrđen ugovorom.

XII. GODIŠNJI OBRAČUN POREZA NA DOHODAK

1. Godišnja porezna prijava

Članak 63.

(1) Porez na dohodak konačno se utvrđuje na temelju godišnje porezne prijave koju je porezni obveznik dužan podnijeti do 28. veljače tekuće za prethodnu godinu nadležnoj organizacijskoj jedinici Porezne uprave prema mjestu plaćanja poreza u skladu s člankom 37. Zakona.

(2) Rezidentni porezni obveznici podnose godišnju poreznu prijavu za dohodak ostvaren u i izvan Federacije a nerezidentni porezni obveznici samo za dohodak ostvaren u Federaciji.

(3) Nositelj zajedničke djelatnosti i nositelj zajedničke imovine i imovinskih prava dužni su sačiniti godišnju prijavu dohotka od zajedničke djelatnosti (obrazac GPZ – 1052) i dostaviti je nadležnoj organizacijskoj jedinici Porezne uprave prema svom

prebivalištu (odnosno mjestu registracije djelatnosti), odnosno prema mjestu gdje se imovina nalazi po osnovu koje se ostvaruje dohodak. Prijavu dohotka od zajedničke djelatnosti nositelj zajedničke djelatnosti i nositelj zajedničke imovine dužan je podnijeti prije godišnje porezne prijave iz članka 34. Zakona, a najkasnije do 31. siječnja tekuće za proteklu godinu.

Članak 64.

U skladu s člankom 36. st. (4) i (5) Zakona, godišnju poreznu prijavu nisu dužni podnijeti porezni obveznici poreza na dohodak:

- 1) uposlenici koji su ostvarili dohodak od nesamostalne djelatnosti u i izvan Federacije samo od jednog rezidentnog poslodavca a koji u istom poreznom razdoblju nisu ostvarili dohotke iz drugih izvora.
- 2) porezni obveznici koji su u poreznom razdoblju ostvarili samo dohotke za koje je obračunat, obustavljen i uplaćen porez po odbitku kao konačna porezna obveza i to:
  - dohodak od nesamostalne djelatnosti za rad u trajanju do 80 sati mjesečno kojim je isplaćen prihod do 250,00 KM,
  - dohodak od ulaganja kapitala,
  - dohodak od imovine ostvaren iznajmljivanjem kuća, stanova i postelja turistima koji plaćaju boravišnu pristojbu,
  - dohodak od otuđenja nekretnina,
  - dohodak od nagradnih igara i igara na sreću ,
  - dohodak od ulaganja kapitala,
- 3) porezni obveznici - nerezidenti za dohodak ostvaren povremenim obavljanjem samostalne djelatnosti.

1.1. Sadržaj godišnje porezne prijave

Članak 65.

Godišnja porezna prijava poreza na dohodak sastoji se iz pet dijelova, i to:

Prvi dio sadrži slijedeće podatke o poreznom obvezniku: jedinstveni matični broj, prezime i ime, adresa prebivališta, kućicu za oznaku u svezi izmjene kontakt podataka, porezno razdoblje, broj telefona i e-mail adresu.

Drugi dio sadrži podatke o iznosima dohodaka – gubitaka po vrsti odnosno izvoru prihoda i ukupno.

Treći dio sadrži podatke o ukupnom iznosu osobnog odbitka za koji porezni obveznik može umanjiti poreznu osnovicu za porezno razdoblje za koje podnosi poreznu prijavu, kao i podatke o iznosima osobnih odbitaka utvrđenih na temelju ukupnog faktora iskazanog u poreznoj kartici (obrazac PK-1002), kao i podatke o pojedinačnim osobnim odbicima propisanim člankom 24. st. (7) – (10) Zakona, koje

porezni obveznik može odbiti na osnovu vjerodostojne dokumentacije koju je obvezan priložiti uz podnesenu godišnju poreznu prijavu.

Četvrti dio sadrži podatke o utvrđivanju ukupnog godišnjeg dohotka – gubitka, porezne osnovice, iznosa porezne obveze, iznosa akontacija uplaćenih tijekom poreznog razdoblja, te eventualne razlike više ili manje uplaćenog poreza za porezno razdoblje za koje se podnosi porezna prijava.

Peti dio porezne prijave sadrži izjavu poreznog obveznika o točnosti i vjerodostojnosti podataka iskazanih u poreznoj prijavi, kao i njegov potpis i nadnevak kada je prijava sačinjena.

1.2. Prilozi uz godišnju poreznu prijavu

Članak 66.

Porezni obveznik dužan je uz godišnju prijavu priložiti slijedeću dokumentaciju:

- 1) za dohodak od nesamostalne djelatnosti, osim dohotka koji se oporezuje prema članku 27. st. (5) i (6) Zakona, i dohotka od samostalne djelatnosti članova zastupničkih organa vlasti iz članka 12. stavak (4) točka 1) Zakona, presliku godišnjeg / ih izvješća (obrasci GIP-1022),
- 2) za dohodak od samostalne djelatnosti obrta i djelatnosti sličnih obrtu, slobodnih zanimanja, poljoprivrede i šumarstva:
  - specifikaciju za utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti (obrazac SPR-1053),
  - popisnu listu dugotrajne imovine (obrazac PLDI -1043),
  - ugovore i dokumentaciju o otuđenju djelatnosti,
  - dokumentaciju o udjelu o zajedničkom dohotku.
- 3) Za dohodak od samostalnih djelatnosti slobodnih zanimanja iz članka 12. stavak (3) točka 4) Zakona, koji se oporezuju po odbitku, druge samostalne djelatnosti iz članka 12. stavak (4) toč. 2) i 3) Zakona, dohodak od imovine i imovinskih prava iz članka 32. st. (1) i (3) Zakona, za dohodak od ulaganja kapitala, za dohodak od nagradnih igara i igara na sreću i dohodak od nesamostalnih djelatnosti iz članka 27. st. (5) i (6) Zakona, godišnje izvješće isplatitelja dohotka o obračunatom, obustavljenom i uplaćenom porezu po odbitku,
- 4) za priznavanje dijela osobnog odbitka po osnovi troškova zdravstvenih usluga originalne račune o obavljenoj usluzi i potvrdu o njihovom plaćanju,
- 5) za priznavanje dijela osobnog odbitka po osnovi uplaćenih premija za životno osiguranje, uplaćeno dobrovoljno zdravstveno i / ili mirovinsko osiguranje iz članka 24. stavak (8) Zakona, presliku naloga o uplati premije,
- 6) za priznavanje dijela osobnog odbitka po osnovu plaćenih kamata na

stambeni kredit, presliku ugovora o kreditu, dokaz o plaćenim kamatama u tijeku poreznog razdoblja za koji se podnosi godišnja prijava, dokaze da obveznik i njegov supružnik ne posjeduju nepokretnu imovinu za stanovanje, odnosno dokaz da su sredstvima odobrenog stambenog kredita nabavili, ili namjeravaju nabaviti odnosno izgraditi stambenu jedinicu kojom po prvi put rješavaju svoje stambeno pitanje.

7) za dohodak ostvaren i oporezovan u inozemstvu, dokaz o ostvarenom dohotku i plaćenom porezu u inozemstvu.

2. Sadržaj godišnje prijave dohotka od zajedničkog obavljanja djelatnosti

Članak 67.

(1) Prijava dohotka od zajedničke djelatnosti sadrži sljedeće podatke:

- 1) naziv i adresu sjedišta zajedničke djelatnosti,
- 2) ime i prezime poreznog obveznika, odnosno nositelja zajedničke djelatnosti, naziv radnje, jedinstveni identifikacijski broj (statistički odnosno jedinstveni matični broj - JMB), adresa prebivališta nositelja zajedničke djelatnosti svakog supoduzetnika.
- 3) iznos zajedničkog dohotka utvrđenog na temelju poslovnih knjiga koje se vode za zajedničku djelatnost, odnosno za zajedničku imovinu i imovinska prava,
- 4) raspodjelu zajedničkog dohotka na supoduzetnike prema učešću svakog od njih u zajedničkom dohotku i iznosu udjela svakog supoduzetnika u zajedničkom dohotku,
- 5) popis priloga uz zajedničku poreznu prijavu.

(2) Uz godišnju poreznu prijavu dohotka od zajedničke djelatnosti treba dostaviti:

- 1) ugovore i drugu dokumentaciju o zajedničkoj djelatnosti i međusobnim odnosima između supoduzetnika ako ranije nije dostavljena Poreznoj upravi,
- 2) ugovore i drugu dokumentaciju o otuđenju zajedničke djelatnosti, ako se djelatnost ne nastavlja,
- 3) pregled poslovnih prihoda i rashoda ako se ne vode poslovne knjige (dohodak od zajedničke imovine i imovinskih prava),
- 4) popis dugotrajne imovine,
- 5) izvod iz poslovnih knjiga sa podacima o ukupnim prihodima i ukupnim rashodima i podatak o ukupnom broju uposlenih sa stanjem na dan 31. prosinca.

3. Godišnji obračun poreza na dohodak

3.1. Porezno razdoblje za koje se dohodak utvrđuje

Članak 68.

(1) Porez na dohodak utvrđuje se i obračunava za kalendarsku godinu, ali se na isti način obračunava dohodak i za kraće porezno razdoblje (članak 8. stavak (2) Zakona).

(2) Ako tijekom kalendarske godine rezidentni porezni obveznik postane nerezidentni porezni obveznik ili nerezidentni porezni obveznik postane rezidentni porezni obveznik, dužan je u prilogu porezne prijave dati podatke o pojedinim razdobljima ostvarenja dohotka. Za oba razdoblja izrađuje se jedan godišnji obračun.

3.2. Utvrđivanje godišnjeg poreza na dohodak

Članak 69.

(1) Od utvrđenog godišnjeg poreza na dohodak odbijaju se akontacije koje su uplaćene tijekom poreznog razdoblja za oblike dohotka koji su iskazani u godišnjoj poreznoj prijavi, i to po osnovi:

- 1) dohotka od nesamostalne djelatnosti koje je obračunao, obustavio i uplatio poslodavac ili sam porezni obveznik, kao i druge samostalne djelatnosti članova zastupničkih organa vlasti;
- 2) dohotka od samostalnih djelatnosti, odnosno dohotka od obrta i djelatnosti srodnih obrtu, osim dohotka koji se paušalno oporezuje,
- 3) dohotka od drugih samostalnih djelatnosti,
- 4) dohotka od imovinskih prava, na koji se tijekom poreznog razdoblja plaća akontacija poreza,
- 5) plaćeni porez izvan Federacije koji se može uračunati u skladu sa člankom 35. stavak (4) Zakona.

(2) Ako nakon odbitka plaćenih akontacija poreza na dohodak iz stavka (1) ovoga članka preostane razlika za uplatu, porezni obveznik je dužan tu razliku platiti do isteka roka za podnošenje godišnje porezne prijave.

(3) Ako nakon odbitka plaćenih akontacija poreza na dohodak od utvrđene godišnje obveze preostane razlika više plaćenog poreza, sukladno odredbama čl. 69. do 72. Zakona o Poreznoj upravi, koristiti će se za podmirenje obveza tekućeg poreznog razdoblja, odnosno za podmirenje drugih dospjelih neplaćenih poreza ili ako nema dospjelih neplaćenih poreza ili su te obveze bile manje od preplaćenog iznosa, na

temelju zahtjeva poreznog obveznika izvršit će se povrat preplaćenog iznosa i to u roku od 20 dana od dana zaprimanja zahtjeva.

3.3. Priznavanje poreza na dohodak plaćenog izvan Federacije

Članak 70.

(1) Porez koji rezidentni porezni obveznik plati na dohodak koji ostvari izvan teritorije Federacije (u drugoj državi i/ili drugom entitetu BiH i/ili Brčko Distriktu BiH) priznat će se kao plaćeni porez na dohodak u Federaciji, do iznosa koji bi na taj dohodak obveznik bio dužan platiti prema odredbama federalnog Zakona o porezu na dohodak, osim ako ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja nije drugačije određeno.

(2) Porez plaćen izvan Federacije može se priznati samo na temelju potvrde nadležnog poreznog organa.

(3) Plaćeni porez izvan Federacije može se uračunati samo ako odgovara federalnom porezu na dohodak i to do visine obračunatog poreza na dohodak utvrđenog u skladu sa Zakonom.

(4) Iznosi poreza plaćenog u inozemstvu preračunavaju se u konvertibilne marke (KM) primjenom srednjeg tečaja Centralne banke BiH na dan utvrđivanja poreza.

(5) Uračunavanje plaćenog poreza izvan Federacije vrši se prilikom godišnjeg obračuna poreza na dohodak i iskazuje se u podnesenoj godišnjoj poreznoj prijavi.

XIII. OSTALE OBVEZE U POSTUPKU OPOREZIVANJA

Isplate u gotovom novcu

Članak 71.

(1) Sukladno članku 41. Zakona, organi državne vlasti, sudske vlasti i uprave, te drugi državni organi i službe jedinica lokalne samouprave, zavodi, neprofitne organizacije, poduzetnici - pravne i fizičke osobe poslodavci i isplatitelji prihoda dužni su poreznim obveznicima isplate prihoda koji se smatraju dohotkom vršiti na njihov žiro račun kod ovlaštene organizacije za platni promet.

(2) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, poreznim obveznicima mogu se isplatiti u gotovom novcu:

- 1) prihodi koji se prema članku 5. Zakona ne smatraju dohotkom,
- 2) prihodi na koje se prema članku 6. Zakona, ne plaća porez na dohodak,
- 3) dohodak od ulaganja kapitala,
- 4) dohodak od igara na sreću,
- 5) dohodak od izdavanja stanova,
- 6) isplate na ime otkupa sekundarnih sirovina i otpada uz uvjet da sakupljanje sekundarnih sirovina i otpada nije trajna samostalna djelatnost obveznika

- u skladu sa člankom 12. stavak (1) Zakona,
- 7) isplata naknada za prodane osobne stvari fizičkih osoba koje nisu služile za obavljanje djelatnosti,
  - 8) prihode koje ostvaruju maloljetne osobe do završetka redovnog školovanja od obavljanja sezonskih poslova u poljoprivredi, prodaje novina, ulaznica i sl. popisivanja, anketiranja, očitavanja brojila i sl., od amaterskog učestvovanja u radu kulturno umjetničkih društava i sl., pod uvjetom da ovi prihodi kod jednog isplatitelja ne prelaze 400,00 KM godišnje.

(3) Isplatama u gotovom novcu, u smislu zakona, smatra se neposredna predaja gotovog novca (novčanica i kovanica), isplata čekom, isplata na štednu knjižicu građana i sve druge isplate izvršene neposredno odnosno mimo žiro računa poreznih obveznika otvorenih kod ovlaštenih organizacija za poslove platnog prometa.

XIV. Prijelazne i završne odredbe

Članak 72.

(1) Iznimno od odredaba članka 28. stavak (1) Zakona i članka 19. stavak (2) ovoga pravilnika, radi što bržeg uvođenja u sustav priznavanja prava na umanjenje poreznih osnovica po osnovi izdržavanja članova uže obitelji i invaliditeta poreznog obveznika i članova uže obitelji koje izdržava koje se ostvaruje na osnovu porezne kartice, u prvoj godini primjene Zakona (do 31. prosinca 2009. godine), popunjene zahtjeve za izdavanje poreznih kartica svojih uposlenika (obrazac PK-1001) zajedno sa odgovarajućom dokumentacijom na osnovu koje se utvrđuje ukupan faktor za izračunavanje iznosa osobnog odbitka, prikupljat će poslodavci.

(2) Nakon sravnjivanja podataka iz zahtjeva s priloženom dokumentacijom poslodavci mogu utvrditi ukupan faktor za izračunavanje mjesečnog iznosa osobnog odbitka svakog uposlenika pojedinačno i isti primjenjivati već kod prve isplate plaće u 2009. godini, prije pribavljanja poreznih kartica (obrazac PK-1002) koje će izdavati Porezna uprava počevši od 1. srpnja 2009. godine, na temelju dostavljenih zahtjeva od strane poslodavca.

(3) Nakon preuzimanja poreznih kartica od Porezne uprave, poslodavci će biti obvezni uskladiti obračunate akontacije poreza na plaću i utvrđene iznose osobnih odbitaka obračunate na temelju zahtjeva svojih uposlenika sa osobnim odbitcima utvrđenim na temelju ukupnog faktora osobnog odbitka iz porezne kartice, i u slučaju eventualnih razlika uskladiti obračunate akontacije poreza na plaću za proteklo razdoblje kao i evidencije o izvršenim isplatama plaća (obrazac OLP-1021).

(4) Počevši od 1. svibnja 2009. godine, poslodavci koji imaju više od 10 uposlenika, zahtjeve za izdavanje poreznih kartica za svoje uposlenike dostavljat će u elektronskoj formi (na CD-u ili e-mail-om), a poslodavci koji upošljavaju manje od 10 osoba, kao i fizičke osobe – rezidenti koji ostvaruju prihode po osnovu nesamostalne djelatnosti izravno iz inozemstva, zahtjeve za izdavanje poreznih kartica mogu Poreznoj upravi dostavljati u elektronskoj formi, putem pošte ili izravno.

(5) Za točnost podataka iskazanih u zahtjevu za izdavanje porezne kartice koji će biti dostavljeni putem poslodavca, solidarno će biti odgovorni i poslodavac i uposlenik.

(6) Uposlenici koji svoju poreznu karticu ne pribave u 2009. godini na način utvrđen u st. (1) do (5) ovoga članka, pravo na osobni odbitak za 2009. godinu mogu ostvariti na temelju podnesene godišnje porezne prijave sa priloženom vjerodostojnom dokumentacijom.

Članak 73.

(1) Iznimno od odredaba članka 17. ovoga pravilnika, poslodavci koji do 1. siječnja 2009. godine, tj. do početka primjene Zakona o porezu na dohodak, plaće svojih uposlenika ne utvrde odnosno isplatu istih ne ugovore u bruto iznosu ili u bruto iznosu umanjenom za obvezne doprinose iz osnovice, bit će dužni bruto iznos plaće za obračun obveznih doprinosa i za utvrđivanje osnovice za obračun poreza na plaću, utvrđivati na temelju formule propisane člankom 49. Zakona.

(2) Poslodavci iz stavka (1) ovog članka bit će dužni obračun i uplatu obveznih doprinosa iz osnovice kao i akontacije poreza na plaće svojih uposlenika u 2009. godini, vršiti na način utvrđen u stavku (1) ovog članka, sve do utvrđivanja odnosno ugovaranja "novih" plaća svojih uposlenika u bruto iznosu ili u bruto iznosu umanjenom za obvezne doprinose.

$$\text{Bruto} = \frac{\text{neto naknada} \times \frac{100}{95}}{100 - \text{zbirna stopa doprinosa iz plaće}} = \frac{\text{neto plaća} \times 1,05263}{0,69}$$

Članak 74.

Porezni obveznici koji obavljaju samostalnu djelatnost iz članka 12. stavak (2) toč. 1), 2) i 3) Zakona, dužni su na dan 31. prosinca 2008. godine izvršiti popis zaliha roba, repromaterijala i gotovih proizvoda po nabavnim cijenama sa uračunatim porezom na dodanu vrijednost i ukupnu vrijednost iskazati kao početno stanje za 2009. godinu u knjizi prihoda i rashoda.

Članak 75.

(1) Porezni obveznici koji u 2008. godini obavljaju samostalne djelatnosti a obvezni su na osnovu odredbi zakona o porezima kantona voditi poslovne knjige, mogu do nabavke "novih" poslovnih knjiga propisanih Zakonom o porezu na dohodak, knjiženja poslovnih promjena u 2009. godini vršiti u "starim" poslovnim knjigama, ukoliko u istim ima neiskorištenih stranica, ali ne duže od 30. lipnja 2009. godine.

(2) Porezni obveznici iz stavka (1) ovoga članka, prije prelaska na "nove" poslovne knjige, dužni su zaključiti knjiženja poslovnih promjena u "starim" poslovnim knjigama i zaključena stanja prenijeti u "nove" poslovne knjige koje se prije upotrebe moraju ovjeriti u nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave.

Članak 76.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“, a primjenjuje se od 1. siječnja 2009. godine, izuzev članka 72. ovoga pravilnika koji će se primjenjivati od osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj: 05-02-6605/08
listopada, 2008.godine

Ministar
Vjekoslav Bevanda

